Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Velja za vse leto..... $6.00
Za pol leta..... $3.00
Za New York celo leto... $7.00
Za inozemstvo celo leto... $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 138. — ŠTEV. 138. NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 14, 1922. — SREDA, 14. JUNIJA, 1922. VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

V BOJ PROTI KAPITALISTOM

GOMPERS JE IZJAVIL, DA SE BO DELO BORILO ZA SLEHRNO SVOJO PRAVICO. — STARI FRAZER IMA DOSTI LEPIH BESED, KI PA NIČESAR NE POMENJAJO. — MOŽAK NI NITI Z BESEDO OMENIL SKLEPOV NAJVIŠJEGA SODIŠČA, KI SO USODEPOLNI ZA DELAVSTVO.

Cincinnati, Ohio, 12. junija. — Organizirano delo je bojevitega razpoloženja ter trdno v svojem sklepu, da se ne bo pustilo oropati nobene svojih ustavnih pravic "potom kateregakoli rafiniranega sklepanja ali prevzetja sile", — je izjavil Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor v nagovoru, katerega je imel pri otvorjenju dva in štiridesete letne konvencije federacije.

Na stotine delegatov in obiskovalcev, ki so napolnili avditorij, je burno pozdravilo starega delavskega voditelja, ki je izjavil, da je delo bolj kot kedaj preje trdno v svojem sklepu, da bo šlo naprej in naprej in da se ne bo pri tem prav nič oziralo na nobenega.

Delo se v polni meri zaveda dela svojih nasprotnikov, — je dostavil Gompers — ter se ne bo pustilo zazibati v nobeno "namišljeno varnost".

Gompers je izjavil nadalje, da se je treba preje poslužiti pogajanj kot po sile pri uravnavi sporov med delom in delodajalci. Rekel pa je, da ne smejo biti tozadevna pogajanja enostranska stvar, temveč da morata biti obe stranki na enakem stališču, enako odgovorni in uvaževani.

Gompers je izjavil nadalje, da je washingtonska konferenca za omejitev oboroževanja predstavljala pričetek v smeri proti resničnemu razoroženju, vendar pa je rekel, da bi moralo razoroženje vključevati tudi podmorske čolne in torpedne rušilce, kajti te ladije predstavljajo prav tako uspešno vojno silo kot velike bojne ladije. Gompers je rekel, da je organizirano delo v veliki meri prispevalo k uveljavljenju ideje razoroženja.

Čeprav je s par besedami omenil gibanje za "open shop", ni Gompers niti z eno besedo omenil zadnjih sklepov najvišjega sodišča Združenih držav in tudi ne drugih važnih vprašanj. Rekel je, da se bo o teh stvareh razpravljalo na konvenciji, tekom rednega postopanja.

Nagovoru Gompersa so sledili nagovori župana Carrella ter občinskih in državnih delavskih voditeljev. Pred otvoritvijo konvencije se je vršila parada 500 delegatov, kateri je načelovala godba.

Takoj po otvorilnih nagovorih se je lotila konvencija svojega rednega posla in kakorhitro so bili organizirani posamezni komiteji, se je konvencija odgodila na naslednji dan.

Poročilo izvrševalnega sveta delavske federacije se je smatralo za eno najbolj važnih in obsežnih dokumentov, kar jih je federacija kedaj dobila v svoje roke. Poročilo obsoja kongres kot reakcijonarno zastopstvo ter sovražnika delavstva ter kritizira tudi stališče predsednika Hardinga napram vprašanjem, ki se tičejo dela. Napada se tudi zvezna in državna sodišča radi sklepov, ki so naperjeni proti delavstvu.

— Boreče se mase v Ameriki imajo le malo tradicij iz prejšnih časov, v primeri z delavci starejših dežel in starejših civilizacij, — je rekel Gompers v svojem nagovoru. — V naši lastni Ameriki smo se dvignili iz stanja suženjstva do pojma o suverenosti državljanstva, ter enake prilike za vse, kar mora obsegati tudi delavske mase dežele.

— Mi ne sleparimo samih sebe ter se dobro zavedamo ovir, katere se nam polaga na pot proti napredku. One, ki hočejo zdrobiti duha ter uničiti upanja ameriškega dela, poznamo mi prav dobro ter vemo tudi za vse njih načrte prav tako natančno kot jih poznajo oni sami.

MILJON ZA KNJIGO KAJZERJA.

Berlin, Nemčija, 11. junija. — Ponudbe pod enim miljonom brez pomena. — Tako se glasi brzojavni odgovor na vprašanje nekega ameriškega založnika pri nekem založniku v Lipskem glede pogojev, tikajočih se izključnih ameriških pravic za objavljenje kajzerjevih spominov.

Dosedanja najvišja ponudba znaša baje $200,000. Nemški časnikarski sindikati, ki so se borili za pravico priobčevanja v serijah, so že izločeni vsled višine stavljenih ponudb.

SEDEM IN DVAJSET LET ZA SPREJEM POSTAVE.

Pariz, Francija, 12. junija. — Predloga, ki je bila predložena francoskemu parlamentu pred sedem in dvajsetimi leti in ki je postala postava sedaj, določa kazen zapora od šestih dni do enega leta ali pa globo od šestnajstih pa do 500 frankov za ljudi, spoznane krivim, da so odpirali pošto, ki ni bila naslovljena nanje.

AMERIKANCI POPIJEJO VELIKO MLEKA.

Washington, D. C., 12. jun. — Amerika postaja narod, ki zavžije vsaki dan več mleka.

Leta 1921 je vsak možki, ženska in otrok v Združenih državah zavžil povprečno po 49 galon mleka, ali približno eno galono na teden. Leta 1902 pa je znašala per capita poraba mleka le tri in štirideset galon.

LEGIJONARJI SO ZASEDLI POSTAJO NA REKI.

Reka, 13. junia. — Bivši legijonarji Gabriela d'Annunzia so danes zasedli tukajšnjo železniško postajo, odslovili vse uslužbence ter nastavili svoje toyariše, ki so bili dosedaj brez vsake službe. Pravijo, da je dal povod temu novemu 'junaškemu činu' d'Annunzio sam.

V MEHIKI JE IZBRUHNIL VELIK ŠTRAJK.

Mexico City, Mehika, 13. jun. Danes opolnoči bo zaštrajkalo nad šestdeset tisoč ljudi v raznih industrijah. Ljudje zahtevajo povišanje plač.

EKSPLOJIJA JE ZAHTEVALA ŠTIRI ŽRTVE.

Detroit, Mich., 13. junija. — V tovarni Parkers Webb Packing Co., je eksplodiral kotel, v katerem je bila amonija. Štirje uslužbenci so bili na mestu mrtvi, trije pa nevarno poškodovani.

OČE IN SIN V SLUŽBI PROHIBICIJE.
Slika nam kaže Howarda Unthanka in njegovega trinajstletnega sina. Unthank je prohibicijski uradnik v Lexington, Ky. Njegov sin mu spešno pomaga na njegovih "junaških" pohodih.

ZADEVA MILJONARJA -MORILCA WARDA

Nadaljne podrobnosti bodo prišle na dan tekom zaslišanja pred veliko poroto. Obtožba radi umora.

White Plains, N. Y., 13. jun. Velika podota, ki se pečá s preiskavo okoliščin, ki so dovedle do umora Clarence Petersa, bo danes najbrž izvedela za nadaljne posameznosti glede izsiljevalnega komplota, ki je baje dovedel do streljanja, kojega žrtev je postal Peters. Velika porota je pozvala predse Alberta Blutes in Elwell Heffnerja ter se pričakuje, da bo mogoče od teh dveh izvedeti, v kakšnem stiku so bile stave na dirkališčih z izsiljevalno zaroto, ki je imela za posledico tako tragičen umor.

Neka Mrs. Knapp, sestra Blutesa, je izjavila včeraj zvečer, da je imel njen brat obenem s Heffnerjem gotove stike za mladim Wardom. Trdila je, da je imel Ward sicer zelo dobra poročila glede konjskih dirk in da je obvestil o tem svoje prijatelje in znance, da pa ni nikdar izplačal dobičkov, katere je bil napravil, ko je stavil na tega ali onega konja.

Vsa znamenja kažejo, da ima okrajni pravdnik Weeks zadosti dokazov na razpolago, da bi bilo mogoče dvigniti proti Walter Wardu obtožbo radi umora po prvem redu.

Šerif Werner ni hotel ničesar izjaviti, ko se ga je vprašalo glede novega dokazilnega materijala ter se je le smehljal. Izjavil je, da se ni pustilo vnemar niti najmanjše stvari. Na vprašanje, zakaj noče priti stari Ward na dan ter pričati pred veliko poroto je izjavil, da je prepričan, da se hoče stari Ward izogniti zaslišanju in da bo skušal ugotoviti na vsak način sedanje bivališče miljonarja v namenu, da se mu dostavi pozivnico.

Kot nadaljna priča bo nastopila danes tudi neka Miss Fifi Ziegler, ki je bila ob času umora nastavljena kot guvernanta v hiši mladega Warda. Veliko porota bo zaslišala razven nje tudi sosede in sosedinje Warda, ki so se nahajale v svojih domovih v času, ko se je završila ta zagonetna tragedija.

BOLGARSKA NOČE KONTROLE FINANC

V svojem odgovoru na zaveznike o "obupni akciji", če bi se narod preveč pritiskalo.

Sofija, Bulgarska, 12. junija. Odgovor bulgarske vlade na poslanico zavezniške reparacijske komisije, ki se je tikala vojne odškodnine, določene Bulgarski, je sicer sestavljen na diplomatičen in spravljiv način, a predstavlja kljub temu dvorljivo odklonitev zahteve, da bi zavezniki prevzeli kontrolo nad financami Bulgarske. Odgovor Bulgarske vsebuje triletni moratorij za plačila ter vključuje obenem prikrito grožnjo, da bo prišlo do presenetljivih dogodkov v slučaju, če bi vstrajala reparacijska komisija pri svojem sklepu.

Odgovor opozarja vprvi vrsti na dejstvo, da je dala pogodba, sklenjena med Bulgarsko in zavezniki, reparacijski komisiji polnomoč, da dovoli zavlečenje plačevanja ali skrčenje svote, določene kot reparacijo v slučaju, da zi Bulgarska ne mogla plačati. — Vsled tega, kot se glasi v bulgarskem odgovoru, — je sedanja zahteva reparacijske komisije proti določbam mirovne pogodbe in zahteve reparacijske komisije kršijo razventega tudi suverenost bulgarske države, ki je bila zajamčena na temelju sklenjenga miru.

— V slučaju, da bi se dejanski izvedlo zahteve reparacijske komisije, — se glasi v bulgarskem odgovoru, — bi moral vsak polno pooblaščeni minister predložiti komisiji svoje odloke v odobrenje. Tako postopanje pa bi ne moglo pomeniti drugega kot popolen bankerot dežele.

Bulgarski odgovor vsebuje še številne pritipredloge, ki se tičejo vojne odškodnine ter plačevanja slednje.

Na koncu odgovora je vsebovana prikrita grožnja, da bo bulgarski narod prisiljen poslužiti se naravnost obupnih dejanj za slučaj, da bi zavezniki ne hoteli odnehati.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

SMRT NEMŠKEGA ŠTASKEGA VODJE

Dr. Wolfgang Kapp, načelnik stranke, ki je imela dva dni vso moč v rokah, je umrl.

Berlin, Nemčija, 12. junija. — Dr. Wolfgang Kapp, voditelj revolucije v Berlinu leta 1920, je umrl danes v Lipskem. Smrt je sledila operaciji, katero se je izvršilo pred nekaj časa in tekom katere se je odstranilo eno oko in del Kappove obanje.

Pred operacijo se je stavil Kapp na razpolago višjemu sodišču v Lipskem, da ga sodi radi njegovega poskušenega preobrata v Berlinu, tekom katerega je bila vlada predsednika Eberta začasno strmoglavljena.

Dr. Wolfgang Kapp, ki se je kot predsednik Vaterland stranke marca meseca leta 1920 polastil vladnih poslopij v Berlinu, imenoval samega sebe kancelarjem ter izvrševal par dni najvišjo oblast, je bil rojen v New Yorku leta 1858 v neki hiši na petnajsti cesti, med osmo in deveto Avenue.

Njegov oče, Friderik Kapp, je bil eden onih pruskih revolucijonarjev, ki so pribežali v Ameriko po njih neuspešnem revolucijonarnem poskusu leta 1848. V svoji mladosti je baje Wolfgang sovražil vse, kar je bilo pruskega ter se ni hotel raditega niti učiti nemškega jezika. Njegov oče pa je obogatel ter se vrnil leta 1875 s svojim sinom na Nemško ter pustil svojo ženo in dve hčeri v New Yorku. Hčeri sta se poročili z bratoma Lichtenstein, ki imata še sedaj svoj bančni posel na Wall Streetu.

Po povratku v Nemčijo so se čustva mladega Wolfganga temeljito izpremenila. Iz revolucijonarja se je izpremenil v popolnega puskega junkerja. Malo je bilo slišati o njem tekom vojne, a takoj po sklenitvi premirja je postal sila v takozvani Vaterland stranki in kmalu je stopil v zvezo s častniki, ki so bili znani kot potsdamska skupina. Trdilo se je, da je bil njegov namen v marcu leta 1920 napraviti generala Ludendorffa diktatorjem, dokler bi ne bila uveljavljena nanovo cesarska vlada. Ebertova vlada pa se je opomogla od prvega presenečenja ter porazila pristaše Kappa, nakar je pričela s postavnim postopanjem proti vsem, ki so se vdeležili tega poskušenega državnega preobrata. Kapp je zbežal na Švedsko, a se pozneje vrnil ter stavil sodišču na razpolago.

AMERIKANCI SE VRAČAJO IZ NEMČIJE.

Koblenc, Nemčija, 13. junija. S parnikom Cantigny bo odpotovalo dne 20. junija proti Ameriki 481 ameriških vojakov in 8 častnikov.

Več kot polovica jih je poročenih z nemškimi dekleami.

ITALJANSKI KABINET BO NAJBRŽE ODSTOPIL.

Rim, Italija, 13. junija. — Politični krogi so mnenja, da bo moral odstopiti kabinet italjanskega min. predsed. Facté. Odstopiti bo moral zastran notranje politične situacije.

SREČNO POT!

Danes je odpotoval s parnikom "Paris" v staro domovino vodja tiskarne "Glas Naroda", Mr. Ludvik Benedik. Rojake, ki potujejo s tem parnikom, bo spremil prav do Ljubljane. V domovini bo ostal približno tri mesece. Želimo mu srečno pot!

DELAVCI OBSOJAJO KONGRES

SVET AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE IZJAVLJA, DA SO ČLANI SEDANJEGA AMERIŠKEGA KONGRESA REAKCIJONARNI. — ČE DELAVCI NE BODO ODLOČNO NASTOPILI, SE NJIHOV POLOŽAJ NE BO IZBOLJŠAL. — SODIŠČA SO PRISTRANSKA.

Cincinnati, Ohio, 12. junija. — Sedanji kongres so obsodili kot zastopstvo reakcijonarnih zakonodajalcev, od katerih ni ničesar pričakovati razven zakonodaje, "ki daje bogastva onim, ki jih že imajo in ki nalaga še nadaljna bremena narodu potom vedno višjega obdačenja." — Tako se glasi v poročilu izvrševalnega sveta Ameriške delavske federacije, ki je bilo predloženo tukaj vršeči se konvenciji.

Konvencijo so pozvali, naj razmišlja o pomanjkanju akcije od strani kongresa ter sprejme izjavo, "ki bo predramila narod naše dežele ter obenem namignila kongresu, da mora izpremeniti svoje reakcijonarne metode".

— Konštruktivna zakonodaja je nemogoča, — se glasi v poročilu izvrševalnega sveta. — Dejstvo je, da se je izza 4. marca 1919 dežela vladala sama. Pri razpravljanju o zakonodaji se vpošteva le one stvari, ki bodo dale gotovim političnim prijateljem nekaj za nič.

Delavce se je v poročilu izvrševalnega sveta pozvalo, naj se združijo v agresivno kampanjo, s pomočjo katere bi pognali iz kongresa in državnih zakonodaj vse sovražne in reakcijonarne sile, ki nasprotujejo delu. Klub vsemu temu pa se ne namerava ustanoviti nobene lastne delavske politične stranke, v soglasju s politiko Gompersa, ki pričakuje, da bodo demokratje ali republikanci v resnici nekaj storili za delo, potem ko bi bili izvoljeni z njih glasovi.

Strogo se je tudi obsodilo zvezna in državna sodišča radi njih pristranskih odločitev proti delavstvu in delavskim organizacijam, posebno v zadevi takozvanih injunkcij ali sodnijskih prepovedi. Delavstvo se je pozvalo, naj nadaljuje s svojim bojem proti takozvanim industrijalnim sodiščem in vsem oblikam prisilne arbitracije.

Glavni protest pa se je obračal proti sklepu najvišjega sodišča Združenih držav, ki je odločilo, da je narodna postava proti delu otrok neustavna. Sklep sodišča se je označilo kot krivično in nečlovečansko odločitev ter pozvalo organizirano delo, naj združi vse svoje sile ter prisili kongres, da odpravi škodo, katero je zadalo najvišje sodišče mladini dežele.

ENAJST RADIKALCEV MORA IZ DEŽELE.

Detrot, Mich., 9. junija. — Nikolaj Mansevič, dozdevni radikalec, kojega nameravana deportacija iz Združenih držav je vzbudila tukaj veliko ogorčenja ter imela za posledico številne proteste, je bil včeraj na tihem spravljen iz Detroita ter se nahaja na poti v New York, odkoder ga bodo poslali v Grodno na Poljskem. V njegovem spremstvu se nahaja nadaljnih deset ljudi, katere bodo deportirale oblasti iz Združenih držav.

BIVŠI BANČNI URADNIK JE PRIZNAL SVOJ GREH.

Sylvanus Bedell, bivši blagajnik Mariners Harbor National Bank, je priznal včeraj pred sodnikom Chatfieldom, da je ukradel $640,000.

Pozor!

Sorodnike in znance je zopet mogoče dobiti iz starega kraja,

ker je bila dosedanja postava (triprocentna kvota) podaljšana za nadaljni dve leti. Dobiti sorodnike in znance iz kraja imajo prednost ameriški državljani in oni, ki imajo prvi papir. Kdor želi dobiti koga iz starega kraja, naj nam piše za pojasnilo; točna in solidna postrežba jamčena.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : : New York

(Advertisement)

DENARNA IZPLAČILA
V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDENEM OZEMLJU
se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:
Jugoslavija:
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu; Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodneje.

300 kron	$ 1.30	1,000 kron	$ 4.00
400 kron	$ 1.70	5,000 kron	$20.00
500 kron	$ 2.10	10,000 kron	$39.00

Italija in zasedeno ozemlje:
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	$ 3.10	500 lir	$27.50
100 lir	$ 5.70	1000 lir	$54.00
300 lir	$16.50		

Za pošiljatve, ki presegajo znesek dvajsettisoč kron ali pa dvatisoč lir dovoljujemo po mogočnosti še posebni popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računimo po cent onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Avstrija:
V Avstriji izvršujemo izplačila potom "Adriatische Bank" na Dunaju samo v ameriških dolarjih, katere se lahko zamenja tam jako ugodno za krone. Več pojasnila najdete nižje v tem oglasu.

V Jugoslaviji, Italiji in zasedenem ozemlju izvršujemo izplačila tudi **v efektivnih dolarjih,** ali z drugo besedo, **v gotovem amerikanskem denarju.**

Na nakaznici ali v pismu naj bo vidno napisano, da se ima izvršiti izplačilo v dolarjih.

Poleg zneska, ki naj se izplača v amerikanskem denarju, se nam mora poslati tudi za poštnino in druge stroške kakor sledi:

Za izplačila do $10.— po 50 centov, za izplačila od $10.— do $50.— po $1.—, za izplačila, ki presegajo znesek $50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po $2.—.od sto.

Ako biva naslovnik v kraju, kjer **Jadranska banka** nima svojega urada, da bi mu dolarje na mestu izplačala, mu jih pošlje v denarnem pismu na zadnjo pošto. To je najsigurnejši način nakazila, da dobi naslovnik resnično v roke ameriške dolarje, katere lahko potem proda, kjer mu najbolj kaže.

Od kar je Jugoslovanska vlada omejila prodajo svoje valute na "Narodno banko", pa ni posebno koristno pošiljati tja dolarje, ker se dobi v New Yorku mnogokrat za dolar več kron ali dinarjev kot v Jugoslaviji.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street **New York, N Y.**

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado $6.00
Za pol leta $3.00
Za štirt leta $1.50
Za New York za celo leto $7.00
za pol leta $3.50
Za inozemstvo za celo leto $7.00
za pol leta $3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription Yearly $6.00

Advertisements on Agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telefone: Cortlandt 2876

ALLIED PRINTING 448 TRADES UNION LABEL COUNCIL NEW YORK CITY

UPORABA ARMAD.

— Evropo naj nanovo zgrade stalne evropske armade, — se glasi v načrtu, katerega je predlagal Ligi narodov major A. D. Watts, prejšni glavni inžinir sedmega bataljona canadskih železniških čet ter sedaj ravnatelj neke jeklarske korporacije v Angliji.

Major Watts izjavlja, da trošijo stalne armade v Evropi velikansko eneržijo tekom manevrov in vežbanj in če bi se tem armadam poverilo konštruktivno nalogo zopetnega zgrajenja od vojne raztrgane Evrope, bi se lahko ekonomske izgube popolnoma nadomestilo.

"Jaz ne morem videti nikakega uveljavljenja razoroženja", je rekel major Watts. "Evropski narodi morajo obdržati male obrambne armade in če je stvar taka, zakaj bi se teh armad ne uporabilo za povečanje narodnega bogastva, mesto da predstavljajo velikansko breme?

"To bi ne predstavljalo nikakega vmešavanja v industrije, kajti delo v pristaniščih, zalivih in gozdovih, katerega bi se lotile te armade, je delo, katerega si nikdo drugi ne more privoščiti, ker bi bilo predrago.

"Vzemimo slučaj Francije. Njena pristanišča so v naravnost obupnem stanju. Prilike v železniških iztočiščih so slabe in dosti prostora je tudi za velik razvoj vodnih sil.

"Nobenega vzroka tudi ni, zakaj bi se boljše ne izrabilo njenih skladov potasija."

Major Watts ni mnenja, da bi bila vojaška vrednost stalnih armad zmanjšana vsled njih uporabe v konštruktivne svrhe ter predlaga, da naj bi bile čete najmanj po dva meseca v letu deležne intenzivnega vojaškega vežbanja.

"Armade bi lahko razvile visoko tehnično izurjenost tekom takih rekonštruktivnih del", je izjavil major Watts ter dostavil, da je bila svetovna vojna dejanski vojna in žinirjev in da se je osem odstotkov časa armad porabilo za inžinirski načrte.

Načrt, katerega je predložil major Watts Ligi narodov, določa, da naj razni narodi financirajo taka javna rekonštrukcijska dela kot jih morejo financirati, da pa naj Liga narodov financira druge načrte, ki bodo koristili mednarodni trgovini. "Napravimo iz armad kapital, mesto breme", je rekel Watts.

Vmešavanje v naše domače zadeve.

Senator Watson iz Indiane je opozoril merodajne činitelje na neumorno tujo popagando proti administracijski tarifni predlogi. Ogorčen je bil ta senator. In sicer po pravici. Protestiral je ter obsojal to početje. Pravočasen protest. Le če bo kaj izdal. Uveljavljenje ameriške tarife je izključno ameriška zadeva. Ali sedaj poizkušajo kakor ob poprejšnih prilikah tuje dežele imeti svojo prvo in zadnjo besedo v naši domači zadevi. Tega pa ne delajo samo po svojih zastopnikih pri naši vladi, nego si na vso moč prizadevajo dobiti ameriško javno mnenje na svojo stran. Tosmerna prizadevanja niso bila še nikoli tako agresivna in naravnost nesramna, kakor so ravno sedaj. Več zastopnikov angleške industrije je pred kratkim obiskalo to deželo. Prišli so semkaj pravit ameriškemu ljudstvu, kakšno tarifno postavo naj sprejme. Pa ne samo to. Še več predrznosti so pokazali tuji uplivi. Angleški poslanik in drugi tuji diplomatje, priđeljeni na vladi, so si usodili nasloviti ameriške državljane ter jih kar naravnost hujskali proti nameravani tarifni predlogi. To je bil, kakor poročano, glavni namen in cilj njih govorov kljub dejstvu, da so pozkušali to glavno točko v oblak splošnih namigavanj in kazanj. Takšne kršitev diplomatičnih pravil in predpisov upravičuje vlado do tega, da bi lahko zahtevala odpoklic vseh tistih diplomatičnih rogovileže v.

Skoro vse dežele so po vojni prenaredile in predelale svoje tarife. Če jih še niso, pa se sedaj pečajo s to zadevo. Anglija sama se je vrnila k protektivni politiki v trgovinskih ozirih ter določila večjo carino, kakor jo pa določaj točke v predloženi ameriški tarifni predlogi. Vsa angleška vnanja posestva so sledila matici v tistih korakih. Francija ima že od leta 1871 sem protektivo tarifno postavo. Dežele osrednje Evrope so predelale svoje tarifne postave s pravcem večjega zavarovanja. Belgija, Španska, Italija in druge so si naredile več ali manj drastične ali stroge tarifne zakone. Švedska in druge skandinavske dežele so uvidele, da morajo dati večje varstvo svojim delavcem, ker je tuja kompeticija prevelika in prenevarna. Združene države so zadnje med vsemi civiliziraimi deželami, ki so storile kak korak za zavarovanje in obrambo svojih industrij in svojega delavstva. Nikoder pa niso Američanje niti zasebno, niti ne uradno vtikavali svojih nosov v zadeve te ali one tarifne postavodaje. Tako tudi mi ne maramo trpeti v tej deželi nobene tuje tarifne propagande.

Dopisi.

Cortright, N. Y.

Ker mi je čas potekel za list Glas Naroda že precej časa, se Vam lepo zahvalim, ker mi je list redno prihajal. Priloženo Vam pošiljam svoto $6 za celo leto.

Tukaj sva samo dva Slovenca, drugi so Poljaki, Italjani in Amerikanci. Farmerji se pečajo z mlekom. Naši mlečni baroni plačajo mleko kakor sami hočejo; nam dajo za 100 funtov $1.65. Leto nam dobro kaže. Sadja bomo imeli veliko. Upamo, da bomo imeli kaj za piti. Trava nam tudi dobro raste in bomo morali še ta mesec kositi. Tukaj so tudi farmerji, ki bi radi prodali, ker so že stari in ne morejo obdelovati. Če katerega izmed rojakov veseli, si lahko pride ogledati k meni ali k mojemu sosedu Martinu Jeršiču. Svetujem rojakom, da bi se bolj selili na farme kakor se, ker farmerji smo svoji bossi ter smo vedno na svežem zraku. Tudi za otroke je boljše kakor v mestu, vedno so pri nas ter nam pomagajo delati.

Pozdravljam vse čitatelje tega lista, posebno pa one v Willardu. Wis. Tebi Glas Naroda želim veliko naročnikov in predplačnikov.

Peter Svegl.

Claridge, Pa.

Odkar traja ta stavka je bilo že par lepih dopisov priobčenih v tem listu iz naše naselbine. To je lepo, da rojaki dajo od sebe kak glas v javnost. Za to hočem tudi jaz nekoliko poročati, pa predno nadaljujem, vam moram priznati, da o stavki katera je tudi pri nas ne vem mnogo povedati. Ljudje se drže svojih ogalov, drugi pa tu in tam opravljajo kaka mala dela in tako dobe kak cent, ki se ga uporabi za potrebo, katera se bo tudi pri nas pričela kmalu oglašati, če ne bo prej konec tega štrajka. Ko bi sedaj prišel Yukonski rojak s svojimi hlebci okrog, bi ga pa že sprejeli, seveda s pogojem, da tudi njegovi otroci niso zapuščeni. Prostora za kruh se bo že našlo dovolj. Naj le pride z košem. Dobrodošel!!!

Poročati imam tudi, da tistega strička o katerem dopisnik iz West Virginije piše, pri nas dobro poznamo. Ampak reči pa moremo le toliko o njem, da je mož poštenjak od pete do glave. Nič več in nič manj!

Dan za dnevom se sliši tudi, da vedno novi tovori najemnikov dohajajo k nam. Bog naj požegna vse. Sreče ne bodo mnogo imeli. So tukaj še rojaki, ki pravijo, da so zadnji štrajk skozi naredili. Vedo tudi povedati o takih, ki so delali med štrajkom, a ko je bila stvar končana, bili so na slabšem kot štrajkarji, ki so s klobukom pod pazduho šli prosit za delo nazaj. Ostalo jim ni nič drugega, kar so z delom prislužili kot ime. Drugače so pa bili ravno tako čez čas suhi kot štrajkarji sami. Zato se ni treba nato ozirat, če se prav do vrha napolnijo vsi rovi. Ko čas pride, bodo že šli zopet svojo pot, odkoder so prišli.

Kot sem že omenil, bo pri nas kmalu slaba predla za kruh. Ne mislite, da že omagujemo. Ne, pri nas je še vse pri starem. Ko gredo drugi na delo, gremo tudi mi. To bomo že enkrat učakali. Za vedno ne more trajati. Slišimo tudi mnogo povedati o zadnjem štrajku, ki so ga tukaj imeli, da to in ono ni bilo prav in da so bili zapeljani itd. Ni bilo čudno, da so potem podlegli, ker so vedno godrnjali. Toda danes je drugače. Ljudje se ne dajo več slepiti in voditi za nos. Znati se mora da 1910 ni 1922.

Drugega nimam od tukaj za poročati. Pozdrav vsem štrajkujočim premogarjem. Ig. Ž.

Iz Jugoslavije.

Število premogovnikov v Jugoslaviji,

ki se eksploatirajo, znaša: v Srbiji 18, v Bosni 8, v Sloveniji 25 in v Hrvatski in Slavoniji 36. Slovenija sama daje 45 odstotkov celokupne produkcije državi.

Izvoz živine preko Bakra

je navzlic slabi zvezi med postajo in luko zelo živahen. Tekom zadnjega pol leta je narastel preko Bakra zlasti izvoz živine za Italijo. Mesto Bakar ima od tega precejšnje koristi, kar se vidi najboljše iz tega, da je mestna blagajna v Bakru od same cestarine nabrala preko 2 miljona kron za samo živino, ki se od tu izvaža v Italijo. Skozi Bakar namreč gre mesečno preko 6000 komadov rogate živine, za katero se plača mestu 60 kron za komad, ne vštevši konje, katerih se je letos izvozilo preko 500, ter svinje, katerih se je izvozilo okoli 2500 komadov.

Pretirane cene svinjam v Slavoniji.

V Valkovu se je vršil sejem, na katerem so dosegli prasci stari 4—7 mesecev ceno 500 do 900 kron. Vsled tako pretiranih cen se je prodalo le par komadov.

Natečaj za dva štipendista.

V svrho češkoslovaško-jugoslovanskega kulturnega zbliževanja se je ministrstvo za šolstvo in narodno prosveto v Pragi odločilo, podeliti dve vseletni štipendiji po 12.000 češkoslovaških kron (1000 č.-sl. kron na mesec) državnima pripadnikoma Jugoslavije, od katerih bi študiral eden češki jezik in češko književnost, drugi pa češko zgodovino na Karlovi univerzi v Pragi, in sicer že v šolskem letu 1922—1923. Obe štipendiji bi bilo treba podeliti mladima profesorjema, ki bi se morala zavezati, da bosta celo šolsko leto bivala v Pragi. Primerna kandidata izbere ministrstvo prosvete v Beogradu.

Nabava raznega materijala na Nemškem.

Ministrski svet bo — kakor poročajo iz Beograda — na eni prihodnjih sej razpravljal o nabavi sanitetnih vozov, brzojavnih in telefonskih aparatov in kurilnega materijala na račun vojne odškodnine iz Nemčije.

Tečaj srbskohrvatskega jezika.

V letošnjih velikih šolskih počitnicah se bo v Beogradu vršil tečaj srbskohrvatskega jezika za učitelje tujih narodnosti, ki niso zmožni državnega jezika.

Podraženje živeža v Sarajevu.

Kakor poročajo iz Sarajeva, so tamošnji trgovci z živili znatno zvišali cene. Med prebivalstvom je neutemeljeno zvišanje cen povzročilo mnogo razburjenja.

Povodenj v Bački in Banatu.

Iz Beograda poročajo, da je prometno ministrstvo vsled velikih povodnji v Bački in Banatu moralo ustaviti obni in tovorni železniški promet, ker je na mnogih mestih poškodovana proga.

Aretacija madžarskega vohuna.

V Subotici je bil aretiran David Biber, član "Probujajočih se Madžarov", ki je prekoračil jugoslovansko mejo brez vsakih dokumentov. Pri telesni preiskavi je našla policija pri njem pod srajco precejšnjo svoto denarja in razna šifrirana pisma, nakar je končno priznal, da je bil odposlan v Jugoslavijo kot vohun in madžarski agitator. Izpovedal je tudi, da je bilo v zadnjih dneh poslanih v Jugoslavijo okoli 10 madžarskih agentov, ki imajo nalog, sejati med našim narodom nezadovoljstvo in ga ščuvati k uporom.

Najdeni dukati v Beogradu.

O priliki kopanja temelja za neko novo stavbo v Beogradu so našli delavci 7 zlatih dukatov. Ker se niso mogli sporazumeti z nadzornim inženjerjem glede kurza, po katerem bi jim odkupil dukate, je prišla stvar pred policijo, ki pa se je postavila na stališče, da je po starem običaju vrgel dukate v temelj nekdanji lastnik zdaj porušene hiše ter so torej last njegovih sorodnikov.

Velik požar v Nikšiću.

V Nikšiću je po nesrečnem slučaju v hiši bratov Tomić nastal požar. Ker je bil vetroven dan, se je požar hitro razširil ter uničil 12 hiš in 6 gospodarskih poslopij s pohištvom, orodjem in živežem vred. 11 rodbin je ostalo brez strehe. Človeških žrtev ni bilo.

Peter Zgaga

Lenin navsezadnje vendarle ni tako bolan kot pravijo.

Poročila o njegovi bolezni so jako pretirana in so blažilna mast z avsako kapitalistično srce.

Pa tudi, če Lenin umre, kaj zato?

Tudi Lincoln je umrl. Zapustil nam je je silno zapuščino (drugačno sicer kot jo bo zapustil Lenin) in ta njegova zapuščina je neusahljiv vir vsakemu, ki je čistega srca in dobre volje.

* * *

Možje umirajo, ideje ostajajo. Borba proti možem je lahka. Borba proti vse prevladujoči ideji je težavna stvar.

* * *

Kabinet italjanskega ministrskega predsednika Facta bo odstopil. Fakta, ki jih je kabinet završil, so brez vsake posebne veljave.

* * *

Wardova žlahta noče govoriti. Ward noče povedati, zakaj je pravzaprav ustrelil Petersa.

Sodnik je vprašal Wardovo ženo o vzrokih Wardovega zločina.

Iz navadnih ljudi izsili policija priznanje s pomočjo mrzle vode, drenovega krepelca in stradanja.

Wardi so miljonorji, člani dinastije, ki vlada Ameriko.

* * *

Človek bi želel, da bi pritisnila v Washingtonu taka vročina, da bi se vsi poslanci morali vrniti domov.

Potem bi se že vsaj javno mnenje nekoliko ohladilo.

* * *

Zakonski par je sedel v kinogledišču. Kazali so rdeče-krvavo dramo, polno ljubezni in prevar.

Posebno zanimiv je bil prizor, ko se je glavna igralka v krasni kopalni obleki objemala s svojim ljubimcem, dočim je mož kukal skozi ključavnico te si v razburjenju pulil lase.

Zakonski par je mirno sedel in gledal. Naenkrat prime mož svojo ženo za roko in pravi vdano:

— Dušica, ali bi mogla ti mene tako varati, kot vara ona ženska na platnu svojega moža?

— Nikakor ne — je odvrnila. — Saj še take kopalne obleke nimam.

* * *

Časopisje, to je pa res nekaj imenitnega.

Skoraj vsak dan čitaš kaj novega, drugi dan pa čitaš, da ni resnično ono, kar si čital prejšnji dan.

* * *

Najbolj zagrizen protinemški časopis, newyorški "Times", je kupil za miljon dolarjev spomine, ki jih je napisal bivši nemški kajzer.

* * *

Skaza piše v Edinosti:

Pogumnim možem so hlače v čast, strahopetcem pa v sramoto.

A, sedaj šele vem, zakaj flekajnarji kute nosijo.

* * *

Če bi imeli zavezniki tekom vojne par konferenc, bi Nemčija zagotovo zmagala.

* * *

Odlomek iz dopisa: Najbolj ugleden v naši naselbini je rojak K. Bavi se z mlekarsko obrtjo. Postavil si je lepo hišo in je začel na svojem vrtu kopati že drugi vodnjak.

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbor:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 998 S. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 848 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 2912 Beacon Ave., Seattle, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošlja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Nove društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Slovenije.

Izredna požrtvovalnost rudarjev v Hudijami.

Državni nadzornik Pitamic je zročil pokrajinski upravi za Slovenijo znesek 9350 kron za tehnično fakulteto v Ljubljani, katerega so prostovoljno darovali rudarji premogovnika v Hudijami pri Laškem. To z ozirom na malo število v rudniku Hudajama zaposlenih rudarjev zelo visoko svoto so zložili rudarji na ta način, da je vsak posameznik daroval v ta namen znesek 10 kron, in sicer se je udeležilo zbirke več nego dve tretjini vsega delavstva. Ta izredna požrtvovalnost ter preprostih sinov naroda zasluži vse priznanje in javno pohvalo.

Nevarna cigana prijeta.

Na glavnem kolodvoru v Ljubljani je policija aretirala cigana Franca in Karla Gartnerja, ki sta na sumu, da sta svoječasno izvršila vlom v litijsko konsumno društvo, kjer je bilo ukradeno za 300 tisoč kron blaga. Bila sta oborožena s samokresom in bodalom.

Čuden slučaj.

Iz Murske Sobote so pripeljali v Maribor oficijala Ivana Kalmaniča, ki se mu je omračil um. Odposlan je bil v bolnico, kjer pa so ga odklonili, češ, da nimajo oddelka za umobolne. Ker pa policija tudi ne sprejema umobolnih, bo moral nesrečnež, dokler se ne ugotovi, kam spada, ostati v policijskem zaporu.

Dva poskušena samomora.

19letna sobarica Nežika Doberšek iz Maribora je v samomorilnem namenu izpila večjo količino arzenika, 43letna Marija Enzi pa se je iz obupa tako napila, da je zdravnik ugotovil zastrupljenje z alkoholom. Obe sta bili prepeljani v bolnišnico.

Tatovi na delu.

V prostore konzumnega društva v Tržiču so vdrli doslej neznani storilci ter odnesli mnogo blaga in nekaj gotovine.

Perice iz ljubljanske okolice, ki dostavljajo ljubljanskim naročnikom oprano perilo, puščajo navadno svoje vozičke na cesti, ko hodijo k strankama po hišah. Tatovi imajo seveda najlepšo priliko, in res je v zadnjem času mnogim pericam zmanjkalo precej perila z vozičkov.

O stanju hmeljskih nasadov

se poroča iz Žalca: Skrajno neugodno vreme meseca marca in aprila je znatno oviralo vsa dela v hmeljiščih. Le s skrajno silo se je izvršila rez. Vobče se lahko reče, da je rastlinska korenika dobro prezimila. Pri odkopavanju so se letos našli že zgotovljeni eksemplarji hmeljskega hrošča, kar je izredno hitro; morda je temu vzrok lanska suša. Kupčija počiva popolnoma; le nekaj zanimanja za stari hmelj je bilo par dni.

Francoska politika napram Vatikanu.

Rimska Agencija Volta poroča, da je Francija zahtevala od papeževega državnega tajnika pojasnilo, če in v kakšni meri je spremenil Pij X od 1. 1870 naprej tradicijonalno stališče svete stolice napram Italji. "Italija Nazionale" pristavlja k temu poročilu, da je po konklavu skušal gotovi poslanik v resnici izvajati nedovoljen upliv na vatikansko politiko. Ta poslanik je Barrere, francoski poslanik pri italijanski sladi.

Republičanski Dunaj

je pav tako smešen v svoji pretiranosti, kakor je bil monarhični Dunaj. Prej je bilo vse cesarsko in imena cesarjev, cesaric, nadvojvodov in nadvojvodini je po stavbah, cestah, trgih i. dr. lizal c. kr. pete; danes pretirava v republikanstvu in ne pardonira ničesar. Obnaša se kakor tercijal, ki je čez noč postal brezverec. Historičnih dejstev s tem Dunaj ne izbriše. Dunaj se smeši a ostal je sebi zvest v pijančevanju in v lokalni omejenosti.

Vsak previden vlagatelj vpošteva pri naložitvi svojega denarja

Sigurnost in dohodek

Vložite Vaše prihranke pri nas na

"Special Interest Account"

ker uživate te prednosti v polni meri. SIGURNOST vloge Vam je zajamčena v pokritju z najboljšimi ameriškimi bondi, čisti DOHODEK pa iznaša 4% na leto.

Vloge se lahko začnejo s $5.—, vse nove vloge, ki se vložijo do 10. julija obrestujemo že od 1. julija t. l.

Glavno zastopstvo JADRANSKE BANKE

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York City

Čudne ljubavne afer e Hohenzollerncev.

Nesrečni zakoni v tej družini niso bili redka prikazen, a le v enem slučaju je oficijelna metresa izvajala vpliv, katerega je mogoče primerjati z onim številnih vlačug na francoskem dvoru.

Nesrečni zakoni niso bili nikakor redka prikazen v družini Hohenzollerncev, a le enkrat v zgodovini te sedaj odpravljene dinastije je oficijelna metresa izvajala vpliv, katerega je mogoče primerjati z onim dolge vrste žensk, ki so določale usode francoskega dvora in s tem tudi usodo Francije tekom vlade Ludovikov.

Le eno žensko se lahko po pravici lahko imenuje "prusko Pompadour" in njena vlada vpliva se je pričela, ko je stari Friderik Veliki še vedno sedel na pruskem prestolu.

Ni bil ta monarh, temveč njegov nečak in naslednik, Friderik Viljem II., imenovan Viljem Debeli, ki je v času, ko je bil častnik v slavni gardi v Potsdamu, razkril, da ima eden izmed trobentačev polka mlado in krasno hčerko.

Na njegove stroške je bila poslana v Pariz, kjer so jo vzgojili v vseh lepih umetnostih, glede katerih je bilo francosko glavno mesto slavno. Marijo — tako se je glasilo njeno ime — se je uvedlo v skrivnosti mrtvih in živih jezikov, v modroslovje in literaturo in njeni učitelji so bili profesorji s Sorbone. Seznanila se je tudi z godbo in različnimi plesi, ki so bili takrat v navadi, nakar se je vrnila kot izbrušen demant k svojemu kraljevskemu prijatelju in pokrovitelju.

Dvakrat poročen s princesinjami iz kraljevske krvi, ki so imele smolo, da so ga dolgočasile, je prišel Viljem popolnoma pod vpliv te mlade očarljive ženske. Stari Fric, ki je še vedno držal v svojih rokah žezlo Pruske, je poznal iz lastne izkušnje gorje nesrečnega zakona ter bil vsled tega prijravljen zatisniti eno oko vspričo indiskrecij svojega naslednika, a seveda pod pogojem, da se zagotovi naslednstvo v smislu legitimnosti.

Ker se tega povelja ni izvedlo s potrebno naglico, je poslal Friderik Veliki enega svojih komornikov k prestolonasledniku z diplomatično misijo, a vročekrvni ljubimec ga je brez pomisleka vrgel skozi vrata. V teku časa je bil Friderik Veliki zbran k svojim očetom in eno prvih dejanj Friderika Viljema II., ko je zasedel prestol, je bilo, da je podelil svoji ljubici naslov grofice Lichtenau in jo oženil z enim svojih komornikov, da se vsaj na zunaj obvaruje spodobnost.

Njene lastnosti duha in duše so očividno izvajale prav tako velik vpliv na njenega kraljevskega ljubimca kot so ga izvajali njeni telesni čari. Inozemski diplomati na pruskem dvoru so se potezali za njeno naklonjenost in njena slava se je razširila po celi Evropi. Prav posebno Angleži so si na vse mogoče načine prizadevali, da ostanejo v dobrih odnošajih s kraljevsko favoritko, kajti potrebovali so pomoči Prusije v svoji vojni s Francijo.

Grofica je obdarila monarha z več otroci in v teku časa je postala njena pozicija na dvoru tako mogočna, da so celó postavna žena kralja ter legitimni otroci iz te zveze postopali z grofico na najbolj obziren in spoštljiv način. Še nikdar preje in tudi ne pozneje ni bil berlinski dvor deležen takih prizorov kot takrat.

V zvezi s tem se pripoveduje čudno epizodo iz življenja enega prvotnih hohenzollernskih vladarjev. Ko je dobil veliki elektor, takozvani Kurfüst, izvanredno nečimuren človek, od dunajskega dvora dovoljenje, da sme zamenjati klobuk elektorja za krono pruskega kralja, je takoj domneval, da je več kot primerno za njega, da sledi vzgledu svojega kraljevskega sobrata, Ludovika XIV., takozvanega Roi Soleil ali solnčnega kralja ter si nabavi ljubico ali metreso.

Grof Wartenburg, eden njegovih ministrov ter zelo prevejan človek, je dal svojemu suverenu na razpolago svojo lastno ženo — žensko burne preteklosti, ki je prišla na svet kot hčerka priprostega vinogradnika ob Renu, a se radi svoje lepote in očarljivosti solnčila v naklonjenosti nemškega plemstva.

Kraljica Sofija Šarlota, učena prijateljica filozofa Leibnitza, — ki je nekoč rekla, da bi rada izvedela, odkod izvira celó pojem "zakaj", — se je ozirala ravnodušno na to zvezo, ki pa je ostala, kar je vsekakor čudno, povsem platonskega značaja.

Vedela je, da je nečimurnost njegov glavni motiv in očividno ni zamerila svojemu grdemu možu, če so ga videli na promenadi z grofico, ki ga je, kot je dobro znano, obiskovala v njegovih sobah ob določenih urah ter mu trdi na druge načine krajšala čas ob njegovih prostih urah.

Stari cesar Viljem I. je bil zeló naklonjen nežnemu spolu in kraljevo opero je obiskal ob vsaki priliki, kadar se je vprizorilo kak nov balet.

Ena njegovih prvih favoritk je bila Pavlina Lucca, slavna diva, ženska, ki je združevala v svoji osebi dovtipnost in diplomacijo obenem z dobrim glasom. Ob neki priliki je bila pozvana v kraljevo ložo, kjer ji je kralj čestital radi uspehov, katere je dosegla, ter ji v znamenje svoje naklonjenosti galantno pripečatil na roko poljub. Več večerov pozneje se je zopet solnčila v luči kraljeve milosti, in ko je zapazil tekno liso na njeni desni roki, jo je cesar vprašal, kaj pomenja to.

— Vaše veličanstvo, je odgovorila, — je bilo tako milostno, da je poljubilo mojo roko ob zadnjem sestanku in od tedaj naprej je nisem profanirala z vodo.

To je bil odgovor, ki ji je prinesel naslednjega dne nagrado v obliki dragocenega nakita.

V škandalnih kronikah, krožečih ob bregovih reke Spree in Temze, je bilo dobro znano dejstvo, da je pribežala angleška žena cesarja Friderika III. k svojim starišem, gnana od ljubosumnosti, kajti domnevala je po pravici, da se njen mož preveč zanima za druge zastopnice njenega spola. Čudno dejstvo je, da ni škandal kljub odiju, ki je spadal na ime zadnjega kajzerja, — posebno ko je bila usoda vojne odločena proti njemu, — nikdar spajal njegovega imena z ljubezenskimi pustolovstvi.

Kakšna je smrt?

Še med vojno, zlasti pa po vojni je izšlo mnogo več ali manj resnih knjig o smrti in o posmrtnem življenju človeka. Seveda so vsa izvajanja hipotetična, ker še noben filozof in špiritist ni vstal od mrtvih. Zanimivejša so mnenja znamenitih ljudi o smrti. Maintenon je rekel, da je smrt boljša od življenja. Buffon pa: smrt ni tako strašna, kakor mislimo. Smrt je kakor ogledalo, ki se bliščí v daljavi, ki pa počasi izginja, ko se mu približujemo. Cerkveni očetje pa so naravnost optimisti, ko trdijo: Ko je Bog obsodil človeka na smrt, ni storil tega iz strogosti, ampak iz usmiljenja. Goethe je napisal: Umreti se pravi iti v brezmejnost, to se pravi: uživati. Lamertine: Pozdravljam te, smrt osvoboditeljica! Rousseau pa je napisal: Vsej metafiziki se ni posrečilo, da bi samo za trenotek dvomil o naši nesmrtnosti. Montesquieu: Samo v naši oholosti moremo verovati, da smo tako važni, da vzdržuje najvišje bitje samo radi nas vso naravo.

BORBA ZA POROČNI PRSTAN.

Ta borba se je razvila v zadnjem času v Angliji. Doslej je bila oba a stara angleška navada, da je pri poroki le ženin nataknil nevesti na prst navaden zlat prstan. Moški poročni prstanov v Angliji ne nosijo, in sploh še Anglež zelo nasproten zlatnemu nakitu, ki ga smatra za znak nekulturnosti in barbarizma ter zasmehuje n. pr. Italijana ki si vtika celo uhane v ušesa. Sedaj pa zahtevajo Angležinje naj bi tudi njihovi možje nosili prstane in s tem pokazali da niso več svobodni. Angleško časopisje prinaša številne dopise svojih cenjenih bralk ki zahtevajo, da morajo moški nositi znak svojega podložništva vedno in pa vidno.

Angležinje pač še nimajo dovolj izkušenj in ne vedo, da prstan nič ne pomaga, dokler ima mož še kaj.... žepov.

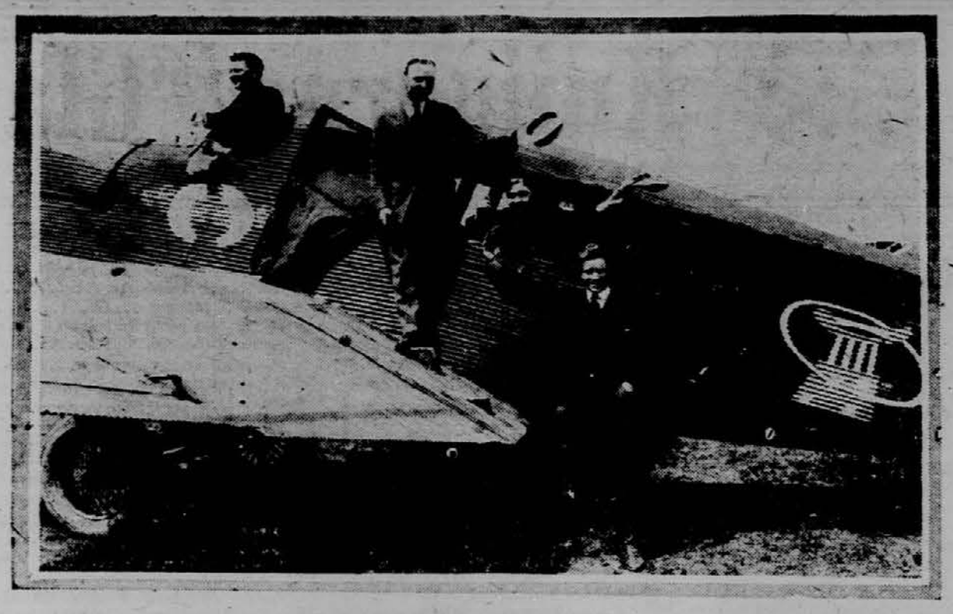

NOV TIP ZRAKOPLOVA.

Neka newyorška firma je začela graditi zrakoplove, kakoršnega vidite na sliki. Ves zrakoplov je zgajen iz kovine. V kratkem bodo napravili zrakoplovci Eddie Stinson, Eddie Rickenbacher in Steve Hanagen potovanje preko cele dežele. Ustavili se bodo v šestdesetih poglavitnih ameriških mestih.

Rusija po Genovi.

Prvega maja se je vršila v Moskvi tako velika parada rdeče armade, kakor je doslej ni priredil noben car. Trockij se je dal pozdravljati od vojaških edinic, vzorno disciplinranih in adjustiranh. in mimohod teh dvestotisoč mož je trajal nad dve uri. Rdeča kavaleriste je Trockij pri tej priliki pozval, naj tako glasno zakriče svoj "Ura!" da se bo slišalo do Genove, pozdravil je nemškega Fokkerletalca, dal pozdraviti čete po prisotnem nemškem generalmajorju, — izkratka, Trockij je storil vse, da podpre Čičerinov nastop v Genovi.

Toda sovjetski voditelji pozabljajo, da kaže njihov lastni trik nehote tudi drugo stran medalje. Ko hvali vzorni red armadi in se veesli nad nakupom 10 novih Fokker-letal, javlja sovjetski tisk obenem, da umirajo ob Volgi desettisoči gladu, vedno več, vedno hitreje, vedno huje!

Sovjetska vlada konfiscira zadnje imetje po hišah, zlasti pa zlato, sebro in dragulje. Scene, ki se odigravajo pri teh konfiskacijah, ostro osvetljujejo ono "ljubezen" s katero sledi seljačko-delavsko ljudstvo sovjetski vladi. Kristusu ni bilo treba ne zlata ne srebra ne biserov. V Rusiji je danes človeko življenje cenejše od teh reči.

To ve in vidi danes vsa Rusija, čije ljubav do trpečih je obče znana. Vkljub temu je pri konfiskaciji cerkvenega premoženja v večini krajev prišlo do spopadov, pri katerih je teklo mnogo krvi. Ljudstvo brani cekve in napada vojaško asisteneo. Sovjetska vlada se je hotela maščevati in je inscenirala ogromen proces proti duhovščini, ki jo dolži, da je ona kriva tega odpora, ed obtoženci je bil tudi patriarh Tihon. Proces je končal na običajni sovjetski način, dvanajst obtožencev je bilo na smrt obsojenih. Zanimive so izpovedi nekaterih svedokov in obtožena, da je v gruči protestujočih žensk vpila, da hočejo boljševiki dragocene cerkvene posode pospraviti "za granicu", da bodo tam imeli bogastvo za čas, ko bodo morali pobegniti iz Rusije — Drugi obtoženci so se zagovarjali, da jim je vseeno, ali kdo okrade cerkve ali ne. Dijak Jurgensom je obtožen, da je rdeča jezdece imenoval "rdeče zandarje".

Sovjetski tisk govori o nekakšnem kontrarevolucionarnem gibanju ruskega popovstva, da zakrije nasprotje in nemir širokih množic proti sovjetski vladi. Tudi v sodni dvorani se je govorilo o dveh nasprotujočih si strankah in o razliki med boljševiki in — "drugimi": "Mi in vi", "vaša vlada", "vaš tisk" itd. To dovolj jasno kaže, da se ne priznavajo vsi prebivalci obširne Rusije h komunizmu. Tudi ve danes vsa Rusija da ima sovjetska vlada vkljub ogromnemu gladu v Povolžju vendar dovolj denarja za svojo inozemsko propagando. Tako je n. pr. v zadnjem času izpovedal ujeti estonski komunist Kingisep, da je imel od sovjetske vlade vedno dva do tri milijone mark na razpolago za propagando.

Smrtna odsodba 12 duhovnikov je slab dokaz za trditev, da se delovaje "Črezvičajke" več ne nadaljuje, in bo slaba medicina za Rusijo, kjer je zagazila tudi sovjetska industrija v novo krizo, tako da so od delo še tisti delavci, ki so doslej ponekod še vzdržavali "socializirane" obrate. Za rusko gladujoče ljudstvo nima niti rusko-nemška pogodba nobenega pozitivnega pomena, ker znači prej grmenje topov, ne pa gospodarsko obnovo. Tega se sovjeti tudi zavedajo, zato sedaj, po neuspelih genovskih nadah, zopet govore, da bo "rdeči prapor zaplapolal nad Evropo" in da naj se "komunizem zanaša edino le na bajonete in baterije". Tako je govoril Trockij pri obisku vojne šole v Moskvi...

Takšen je položaj v Rusiji od zaključku genovske konferencé.

Angleška trgovina z Jugoslavijo.

Londonski "Ekonomist" prinaša zanimive podatke o trgovini Anglije z nasledstvenimi državami Iz teh podatkov je predvsem razvidno, da se je angleška trgovina s Čehoslovaško, Avstrijo, Jugoslavijo in Madžarsko v letu 1921. znatno povečala napram letu 1920. Vsota 8,285.291 funtov šterlingov v l. 1920. se je v letu 1921 povišala na 13,522.323 funtov šterlingov, torej za 63.2 odst. Jugoslavija je leta 1921 izvozila v Anglijo za 759.542, a uvozila iz Anglije za vsoto 1,045.705 funtov šterlingov domačega angleškega blaga ter za 27,336 funtov šterlingov inozemskega in kolonialnega blaga, skupaj torej za 1,073.041 funtov šterlingov. Iz omenjenih podatkov vidimo da pride naša trgovina z Anglijo po svoji velikosti takoj za Čehoslovaško in Avstrijo. Če pa primerjamo posamezne številke, ki so dosegle v posameznih četrtletjih 1921, vidimo, da je naša trgovina z Anglijo stalno padala. Dočim je uvoz angleških produktov e Jugoslavijo znašal v prvem četrtletju 512.479 funtov šterlingov, je znašal v zadnjem le 130.433 funtov šterlingov. Ravno tako je padal tudi naš izvoz v Anglijo, vandar ne v onem razmerju kot uvoz. Naš izvoz v Anglijo je znašal v prvem četrtletju 1921, leta 256.993, a v zadnjem letu 187.128 funtov šterlingov. Glede gospodarskega razvoja in bodočnosti nasledstvenih držav piše "Ekonomist": Ako ukinejo nasledstvene države svoje visoke carinske tarife in redücirajo svoje vojske na neobhodno potrebno stanje, si bodo ustvarili pogoji za gospodarski napredek, in sicer v taki meri, kakor se pod Avstro - ogrsko ni nikdar zgodilo.

VELIKA TIHOTAPSKA AFERA NA MADŽARSKEM.

Budimpeštanski listi poročajo: Policija je prišla na sled tihotapstvu s kakavom. Država je oškodovana za 16 milijonov kron. Dosedaj je bilo zaplenjeno skupno 3 in pol vagona kakava. Glavnemu kriveu Kischu se je posrečilo pobegniti v Avstrijo. Prizadeti so kaznovani z globo 160 milijonov kron.

Razmejitev med Madžarsko in Rumunijo.

Iz Bukarešte poročajo, da je mednarodna razmejitvena komisija končala svoje delo in končnoveljavno ugotovila madžarsko-romunsko mejo. Prvi obmejni kamen je bil slovesno postavljen v navzočnosti romunskih in madžarskih zastopnikov.

Moč slike.

Iz zgodovine je znano da so se mnoge kronane glave zaljubile v sliko nepoznane osebe in da je bila slika pośredovalka za sklenitev zakona. Interesanten je slučaj, ki se je zgodil s sliko slavnega slikarja Holbeina ki jo je izdelal za poznejšega angleškega kralja Henrika VIII. Bila je to slika Ane Cleve. Princesa nikakor ni bila lepa in se ji zato tudi ni bilo treba bati da bi koga očarala. Vendar pa se je Holbeinu posrečilo izdelati sliko ki je bila sicer nalik podobne originalu ,a je vendar izzvala tak vtis dovršene lepote da se je Henrik VIII. takol nesmrtno zaljubil v sliko, zahteval Anino roko in se poročil z njo prokurativnim potom to je s posredovanjem zastopnika. Šele, ko je soproga osebno prišla k nje mu je na svoje veliko začudenje opazil, da je bil varan.

Prijetno nesprotje temu zgodovinskemu slučaju nam nudi dogodek s predzadnjim angleškim kraljem. Kralj se je zaljubil v svojo soprogo na podlagi njene fotografije. Kraljica je bila velika lepotica in je prišla njena slika tudi v roke princa od Wales. Slika je princa popolnoma očarala še bolj pa, ko je zvedel, da je skromno dekletce danska princesinja.

Toda tudi izven teh "visokih" zakonov je prišlo do porok na podlagi slik. Slavni francoski slikar Dore je posredoval neki zakon, ne da bi se mu o tem kaj sanjalo. V njegov pariški atelji je prišel lepega dne neki njegov pijatelj in opazil sliko neke dekliške glave. Dolgo je strmel v sliko končno pa je reke umetniku: "Seveda ,to je gotovo samo fantazija, ker tako dovršena lepota sploh ne more obstojati". Toda umetnik se je nasmehnil in pojasnil prijatelju, da dekle v resnici obstoja in celo prav blizu stanuje. Dorejev prijatelj si je takoj vzel naslov in po nekaj mesecih je mlada devojka že postala njegova žena.

V Angliji in Ameriki je navada, da se nahajajo poleg oglasov, s katerimi se priporočajo razna zdravila ,tudi slike oseb, ki so jim zdravila pomagala. Tudi v Nemčiji so znane reklame, ki so okrašene s slikami otrok, ki so postali vsled zavživanja gotovih hranilnih sredstev sveži in krepki.

Tudi slike po raznih umetniških razstavah so često posredovale sklenitev zakona, ker so se ljudje tako navdušili za posamezne slike, da so hotele osebno poznati predmet umetnikov. Naravnost nenavaden slučaj se je zgodil svoječasno v Parizu. Neki mlad slikar je stanoval pri gospodinji ki ji je koneno ostal dolžan najemnino. Za odškodnino pa ji je napravil zato portret njene hčerke. — Kmalu je mladi umetnik umrl, za njim pa tudi njegova bivša gospodinja. Slika hčerke je slučajno postala last nekega gostilničarja. V njegovo restavracijo se je o priliki nevihte zatekel finančni minister L. Ko je opazil sliko dekleta na steni, je na vsak način hotel videti tudi original. Dolgo je iskal deklete, končno pa ga je vandale našel. Minulo je že osem let, odkar je umrl mladi slikar, ki je naslikal devojko, poznejšo soprogo imenovanega finančnega ministra.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Uspešno delo vladnega lovca.

Več roparskih živali je bilo ubitih v Coloradu tekom meseca aprila kot tekom kateregakoli drugega meseca v tekočem letu, soglasno s poročili, katera je dobil poljedelski department Združenih držav. Neki lovec v tem okraju je dosegel rekord 14 volkov, 125 mladih kojotov, 125 nerojenih kojotov, 32 samic kojota, več samcev in več gorskih levov ali pumov. Živinorejci, ki so trpeli velike izgube v tej deželi vsled roparskih živali, sodelujejo z vso vnemo z zveznimi lovci, da se iznebe volkov in kojotov.

Ena družina notoričnih volkov, obstoječa iz starega samca, samice ter letnega pridelka na mladičih je pomorila od štirideset do petdeset odstotkov telet po nekaterih pašnikih v bližini DeBeque. Izgube so bile tako velike, da so živinorejci sklenili da ne bodo tekom tekoče sezije poslali nobene živine na one pašnike na obronkih, kajti zaroda niso mogli na noben način zavarovati pred volkovi. Lovci, katerim je šlo za razpisano nagrado, so od časa do časa uničili zarod, a stari par se je dosledno izgonil zajetju do zadnjenjega aprila ,ko je bil poslan neki lovec biološkega oddelka v DeBeque. Našel je brlog volka in posrečilo se mu je ubiti šest mladičev. Sedmi mladič je bil ujet v past par dni pozneje. Sled starih volkov je vodila skozi milje južno od DeBeque ter se obrnila nato proti severu, v Garfield okraj.

Pasti se je nastavilo ob celi sledi in konečno se je ujelo starega volka v eni teh pasti osemnajst milj severno od Grand Junction ter petdeset milj od prvotnega brloga pri DeBeque. Dva tedna pozneje se je ujelo samico v istem kraju. Obe živali sta bili stari po petnajst let. Samica je izgubila eno nogo, najbrž v kaki pasti. Kožuh samca je bil več kot šest čevljev dolg.

Bismarck in Viljem II.

Edini še živeči minister Viljema I. Scholz je izdal svoje "Doživljaje in pogovore z Bismarckom." Ko je Viljem II. svetoval odpuščenemu Bismarcku, naj upliva na sovjega sina, da ostane v državni službi, je rekel Bismarck: Povedal sem gospodu: vem, da je bil Abraham na direktno povelje boga očeta pripravljen darovati svojega sina Izaka. V mojem slučaju pa takega povelja ni. Bodo že našli kje kakega kozlička, ki se bo daroval mesto mojega sina!

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Predno odpotujem s parnikom Paris 14. junija, pozdravljam vse prijatelje in znance v Richwoodu, W. Va., posebno pa oba zeta in hčeri. Zahvaljujem se tudi tvrdki Frank Sakser State Bank za vso postrežbo in jo priporočam vsakemu. — Janez Kebe.

* * *

Pred odhodom v staro domovino s parnikom Paris 14. junija pozdravljam svoje prijatelje na Thomasu, W. Va., posebno pa družini Frank Kotnik in Joe Gospodar. Hvala lepa vsem, ki so me spremili na kolodvor. Obenem priporočam tvrdko Frank Sakser State Bank vsem, ki so namenjeni v staro domovino. Good-bye! — Anton Perše.

* * *

Predno se podam na parnik Paris, pozdravljam še enkrat svoje prijatelje in znance v Highwater, Utah, posebno svoja brata Franka in Antona Koščak. — Janez Koščak, na potu v Panovovas pri Grosupljem.

* * *

Pred odhodom v staro domovino pozdravljam še enkrat mojega brata, družini Frank Lončar in Frank Logar ter vse fante v Campi 57, Richwood, W. Va. Zdravi ostanite! — Janez Urbas z družino.

* * *

Pri odhodu v stari kraj pozdravim Franka Šendoga in njegovo celo familjo ter mojega brata in njegovo celo familjo, kakor tudi vse znance v Pennsylvaniji ter ostanem vedno prijatelj. — Frank Cvetkovič.

* * *

Predno odpotujem s parnikom Paris, pozdravljam vse svoje prijatelje in prijateljice v Brooklynu in New Yorku, posebno pa svoje brate Josipa Primožič v Kingstonu, W. Va., Franka in Janeza Primožič v Bridgeportu, Ohio, sestro Marjano Kozmič v Illinoisu ter "fajmoštra" Antona Podgornik v Brooklynu. Na svidenje v jeseni! — Marija Vončina

* * *

Na obali Atlantika pozdravljava še enkrat vse prijatelje in znance, posebno pa družine Frank Senica, Joe Senica, Komatar in Kodrič v Oglesby, Ill. — Agnes in John Bukovec.

* * *

Predno se podam čez široko morje, pozdravljam še enkrat vse moje prijatelje v Clevelandu in okolici. Najpoprej Franka Pirca in njegovo soprogo za prijazno spremstvo in postrežbo; nadalje pozdravljam vse Pintarjeve, in sicer Franka, Johna in mater, posebno pa mojega brata Martina in njegovo soprogo, ki sta me spremila na postajo in smo se poslovili, ko je že vlak odhajal. Na svidenje v Jugoslaviji! Obenem priporočam vsem rojakom tvrdko Frank Sakser State Bank za prijazen sprejem potnikov. — Frank Grimšič.

* * *

Predno se podam na parnik Paris, pozdravljam svojo ženo in celo družino v Aurora, Ill. Pozdravljam brata, sestro in svaka v Clevelandu, Ohio, in John Marsiča v Aurori, Ill. Kateri rojakov se misli podati v staro domovino, mu priporočam tvrdko Frank Sakser State Bank, ker sem bil dobro postrežen in tudi vsi so mi šli na roke, za kar se prav lepo zahvalim. — Frank Praprotnik iz Aurore, Ill.

ADVERTISEMENTS

Zastopniki

Zastopniki "Glas Naroda" kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je:
Za celo leto $6.00; za pol leta $3.00, za štiri mesece $2.00; za četrt leta 1.50.

San Francisco, Cal.: Jakob Lausin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, in Frank Janesh
Salida, Colo.: Louis Costello.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Linton, Ind.: Lambert Bolskar.
Aurora, Ill.: J. Verbič.
Chicago, Ill.: Joseph Blich in Jos Bevčič.
Joliet, Ill.: Fr. Barbič, John Zaletel.
La Salle, Ill., Jos. Srnlich.
Gascoutah, Ill.: Frank Augustin.
North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math Ogrin.
Springfield, Ill.: Martin Barborich.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek.
Franklin, Kans. in okolico: John Repovš.
Kitzmiller, Md.: Fr. Vodopivec.
Chisholm, Minn.: Frank Govže.
Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Eveleth, Minn.: Louis Govže.
Gilbert, Minn.: Louis Vesel.
Hibbing, Minn.: John Povše.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian
Red Helena, Mont.: Fr. Hrella.
Klein, Mont.: Gregor Zobec
Bowanda, N. Y.: Karl Sternisha.
Little Falls, N. Y.: Frank Masle.
Barberton, O.: A. Okolish.
Cleveland, O.: Janko Pleško, Jakob Remik in Chas. Karlinger.
Collinwood, O.: Math Slapnik.
Lorain, O.: Louis Balant in J. Kunše.
Niles, O.: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Conghton, Pa.: Anton Ipavec
Burdine, Pa.: John Demshar.
Conemaugh, Pa.: J. Brezovec in Vid Rovanšek.
Claridge, Pa.: Anton Kozoglav in A. Jerina.
Junio, Pa.: Anton Oshaben.
Export, Pa.: Louis Supančič.
Forest City, Pa.: Math Kandin.
Farrell, Pa.: Jerry Oborn.
Imperial, Pa.: Valentin Peterpel.
Greensburg, Pa.: Frank Novak
Irwin, Pa.: Mike Pavšek.
Johnstown, Pa.: John Polanc.
Luzerne, Pa.: Anton Gošnik.
Moydell, Pa.: Anton Malovrh.
Manor, Pa.: Frank Benzshar.
Moon Run, Pa.: Frank Maček, Frank Podmilšek.
Pittsburgh, Pa.: U. Jakobich, Z. Jažbe, Vinc. Arh in Ig. Magister.
Ralphton, Pa.: Martin Zorobetz.
Reading, Pa.: J. Pezdirc.
Rockwood, Pa.: A. Hochevar.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa. in okolico: Frank Schifrer.
West Newton, Pa.: Joseph Jovan.
White Valley, Pa.: Jurij Previč.
Willock, Pa.: J. Peternel.
Coketon, W. Va.: Frank Kocian.
Milwaukee, Wis.: Jos. Tratnik.
Sheboygan Wis.: H. Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: Louis Tauchar in A. Justin.

Poleg gori navedenih so pooblaščeni pobirati naročnino tudi vsi tajniki J. S. K. J.

Laški kralj na Krasu in v Postojni.

Kakor na Goriškem, tako je bil sprejem kraljevske dvojice tudi med Slovenci na Krasu in v Postojni elo prisrčen. V Sežani je pozdravil kraljevsko dvojico župan Mahorčič na čelu 30 kraških županov in sicer pol slovensko, pol italijansko, poklanjajoč kraljevski dvojici najspoštljivejše pozdrave kraškega ljudstva in zajedno izražajoč udanost z željo, a bi Bog varoval Njegovo Veličanstvo v dobrobit narodov, ki žive pod žezlom savojske hiše. Mala deklica je izročila kraljici šopek cvetlic. Kraljica se je zahvalila srbohrvatski. V Štorjah je kraljica vprašalo zbrano ljudstvo, ali je zadovoljno pod novo vladarsko hišo. Ko je dobila povoljen odgovor je dostavila: "Nadajmo se boljih vremena!" V Senožečah je pozdavil kralja in kraljico župan Meden slovenski, naglašajoč, da je obisk dokaz dobrohotnega zanimanja Veličanstva za naš narod. Kraljica Jelena ni samo naša kraljica, marveč je tudi hčerka bratskega nam naroda črnogorskega. V Razdrtem je pozdravil kralja in kraljico župan Hrenovič. V Postojni prvo prenečenje: slavolok ob vstopu v mesto je bil napravljen dvojezično **ali slovensko besedilo je bilo zadnji hip prelpljeno s papirjem.** — Kralja je pozdravil župan Kutin sred mesta: "Veličanstvo! V imenu mesta Postojne in prebivalstva obeh narodnosti mestne občine postojnske Vaju prisrčno pozdravljam. Neizmerno nas je vzradostila vest, da hočete Veličanstvi posetiti naše kaje, ki so pripadli po mednarodnih dogovorih veliki Italiji. Vidimo v tem dejstvu dokaz posebne milosti in naklonjenosti napram našemu prebivalstvu, ki je sicer borno, a poštenega srca pa čistega in bistrega mišljenja, in kateremu je danes dana prilika da Vama izraraža svojo vdanost in lojalnost. — **Bodite Veličanstvo kralj našemu tu bivajočemu prebivalstvu skrben oče in zaščitnik pravic, upoštevajte njega narodno individualnost, podpirajte narodno in kulturno stremljenje istega.** To dovede naš narod v vrsto prvih kulturnih narodov kamor Slovenci po svoji naravni inteligenci spadamo. Veličanstvo kraljice pa bodi skrbna mati revnim in zapuščenim, upoštevajoč, **da je naša krvi in da je vzrasla iz našega jugoslovenskega naroda.** Divili se bosta Veličanstvi danes naši postojnski jami, ki je last našega mesta. Občudovali bosta, Veličanstvi to podzemeljsko krasoto ki izraža v vsakem svojem delu posebno svojstvo naravnega čudeža. Kakor je trden ta kraški svet, tako hoče biti trdna zvestoba slovenskega naroda do presvetle vladarske hiše. Želimo, da ponesete Vajini Veličanstvi, vračajoč se v prestolico, i znaših prelepih krajev najlepše spomine, in v ti nadeji Vama kličemo. Bog živi kralja Viktorja Emanuela III.! Živela kraljica Jelena!" Mala Miljana Kutinova je izročila kraljici šopek šmarnic z nagovorom. Kraljica je poklicala deklico k sebi in jo poljubila. Oficijelni sprejem je bi v poslopju civilnega komisarijata. **Prvi je pozdravil kralja** poslanec Lavrenčič imenom prebivalstva, katero zastopa v parlamentu, zahvaljujoč se za poset in naglašajoč, **da ta poset dokazuje da je kralju dobrobit našega ljudstva pri srcu.** Izrazil je željo, naj bo zaštitnik našega dobrega in zvestega ljudstva. **Potem je posl. Lavrenčič posebej pozdravil kraljico kot hčer junaškega bratskega čnogorskega naroda. Naš narod pričakuje od** nje pomoči in zaščite v vsakem oziru. Kraljica je nagovor z zanimanjem poslušala ter vprašala poslanca takoj na to, **kako je z našim šolstvom v Postojni.** Poslanec Lavrenčič jej je odgovoril, da nam je po volji, da se v teh šolah poučuje v primernem obsegu italijanščina, da pa želimo da te šole ostanejo slovenske. **Opozoril je kraljico na naše žalostne šolske prilike in posebno na one v Istri**, kjer je skoraj polovica naših šol zaprtih. Takoj se je kraljica obrnila do Mosconija za pojasnilo in na to poklicala k sebi posl. Lavrenčiča, ter mu sporočila, da je tudi kralj za to, da se nam odpro vse šole; krivo, da se to ni še zgodilo je dejstvo, da primanjkujejo učitelji. Generalni civilni komisar Mosconi da ji je izjavil, **da se učitelji slobodno lahko vrnejo in da bodo vsi nameščeni.** Kralj je na to sprejel županje postojnskega okraja, ki so mu izročili spomenico. Vipavski župan Petrovčič je izročil kraljici pozdrav vipavskih žena in deklet. Kraljica mu je odgovorila, naj pozdravi, ko pride domov, vse ženstvo in družine i "neka budu sigurne da ću jima pomoći". — Kralj je vse prijazno sprejel, kraljica je tolmačila slovenske nagovore. V jami je slavnostni odbor priredil čajanko. Posl. Lavrenčič govoril pogostoma s kraljem in kraljico in vojvodo d' Aosta. Pevski zbor "Postojna" je zapel pesmi "Nazaj v planinski raj" in "Domovini". Kralj se je napram poslancu Lavrenčiču pohvalno izrazil o petju in se zanimal za pesnika in skladatelja. Svirala je postojnska godba. Ob. 18. uri se je kraljevska dvojica poslovila. "Edinost" piše v članku "Po obisku kraljeve dvojice pomeni važen dogodek na potu našega življenja. Če bodo na italijanski stra ni res hoteli — kakor zatrjuje tržaški "Piccolo" posnemati vzvišeni vzgled, ki jim ga je dala kraljeva dvojica povodom svojega prebivanja med našim ljudstvom; potem se smemo nadejati že danes, da je Golgota Jugoslovenov v Julijski Krajini za njimi! Toda eno moramo imeti mi živo v zavesti: **graditelji bodočnosti moramo biti v prvi vrsti mi sami**, s svojim delom, s svojo voljo, s svojo neomajno samozavestjo, s svojo **prisego** da bomo v strnjenih vrstah, složno, roka v roki, odpirali pod do take boljše bodočnosti!"

Kako dolgo trajajo sanje?

Vsakdo je pač iskusil že sam, da je v kratki dobi spanja preživel celo vrsto čudnih dogodkov. Angleški psiholog Arthur Lynch skuša dognati, kako dolgo traja san, ter poroča o tem v nekem londonskem listu.

"Nekoč — poroča Lynch — sem se zbudil, ko je ura bila devet; slišal sem prvi udarec ure ter sem se zbudil zopet pri zadnjem udarcu. V tej kratki dobi pa sem imel dolge sanje. O podobnih opazovanjih sem čital že večkrat v tozadevni literaturi. Tako je n. pr. švicarski psiholog Clapareve precej točno ocenil dolgost sanj na ta način, da so mu iz prirejene steklenice v določenih kratkih presledkih padale kaplje na glavo, vsled česar se je vsakokrat zbudil.

V sanjah, ki so trajale le malo sekund, je doživel naslednje čudne prigode; izvršil je v Parizu umor, pobegnil v London, se ukrcal in dospel v New York, bežal pred policijo v Chicago in, ker ga je tudi tamkaj zasledovala policija bežal v San Francisco, se z ladjo prepeljal na Japonsko, kjer so ga v Yokohami obsodili na — smrt. V tem trenutku se je prebudil.

Z vprašanjem, kako dolgo trajajo sanje, se bavi pogosto ljudska domišljija. Tako pripoveduje Jilan v svojih slovitih zgodbah: "Neki neverni sultan se je zakrohotal, ko je čital v koranu odstavek, kako je arhangel Gabrijel nenega jutra dvignil Mohameda iz postelje, mu pokazal peklo, ga vodil skozi sedem rajskih nebes, mu dovolil 90.000 pogovorov z Bogom ter ga prinesel v posteljo nazaj, še predno je iztekla voda iz vrča, katerega je prevrnil arhangel, ko je dvignil proroka iz postelje.

Sultan je potem en trenutek zaspal; imel je dolge sanje s čudopolnimi prigodki; ko pa se je prebudil, je sprevidel, da je bil zadremal le en trenutek. V sanjah ne doživljamo resničnih dejstev, le bliskovito nam prešinejo glavo. Profesor na primer, ki jasno predava, nas v eni uri lahko popelje skozi celo tisočletje zgodovinske prošlosti, a celotost časovnih elementov, katerih smo dobili vse te miselne vtise, znaša le eno uro. Tako tudi v sanjah".

Lokomotiva povzročila požar.

Iskre lokomotive dolenjskega vlaka so v Kamnem potoku pri Veliki Loki zanetile požar, ki je popolnoma vpepelil poslopja štirih posestnikov. Vsled silnega viharja ni bilo mogoče ničesar rešiti. Zgorela je tudi ena krava in več prašičev, škoda je velika.

:-: Knjigarna "Glas Naroda" :-:

Molitveniki:

Bog med nami. v platno vezano .80
Dušna paša. v platno vezano .. 1.25
Duša popolna. v platno vezano 1.—
Hoja za Kristusom, v platno vezano 1.—
Marija Varhinja:
v platno vezano .90
v usnje vezano 1.80
Rajski glasovi:
v platno vezano .80
v kost vezano 1.70
v usnje vezano 1.80
Sveta Ura. S posebnimi debelimi črkami.
v platno vezano .90
v usnje vezano 1.80
Skrbi za dušo:
v platno vezano .90
v usnje vezano 1.80

Poučne knjige:

Abecednik slovenski .35
Abecednik nemški .35
Angleščina brez učitelja .40
Anglešk-slovenski slovar (Dr. Kern) 5.00
Angeljska služba ali nauk kako naj se k sv. maši streže .10
Cirilica. Navodili za čitanje in pisanja srbščine v cirilici .30
Domači zdravnik po Kneippu 1.00
Dekletom. Spisal A. B. Jeglič .50
Gospodinstvo. Praktična knjiga za vaše gospodinje.
Trdo vezano 1.50
Broširano 1.20
Govedoreja .75
Hitri računar .60
Jugoslavija. Zemljepisni pregled 1.25
Knjiga o lepem vedenju,
Trdo vezano 1.00
Katekizem, veliki (Zabret) .40
Knjiga o dostojnem vedenju .50
Mladeničem. Spisal A. B. Jeglič.
1. zvezek .60
2. zvezek .60
Mlekarstvo s črticami za živinoreje .75
Nasveti za hišo in dom. Koristna knjiga za vsako hišo
Broširano .80
Vezano 1.00
Nemško angleški tolmač .60
Naša zdravila .65
Največji spisovnik ljubavnih pisem .80
Nemščina brez učitelja
1. del .50
2. del .50
Pravila za oliko .65
Perotninar
1. letnik .60
2. letnik .60
3. letnik .80
Praktični računar .75
Ročni slovensko in slovensko angleški slovar .60
Slovensko-nemški slovar (Janežič Bartol) 4.—
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del $2.50
Slovensko-angleška slovnica 1.50
Slovensko-angleški in angleško slovenski slovar, trdo vezan 1.50
Spretna kuharica 1.25
Slovenska kuharica. trdo v platno vezano 6.—
Slovenski sadjar. vsak zvezek po .15
Slovenska Narodna mladina 1.—
Varčna kuharica. trdo vezano 1.—
Vošilna knjižica .50
Veliki slovenski spisovnik raznih pisem. trdo vezano 1.50
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev
1. zvezek .65
2. zvezek .85

Razne povesti in romani:

Amerika in Amerikanci, trd. vez. 2.50
Andrej Hofer .50
Beneška vedeževalka .35
Belgrajski Biser .35
Burke in porednosti .40
Beli rojaki, trdo vezano 1.00
Boy, roman, trdo vezano .75
Cvetke .25
Ciganova osveta .35
Čas je zlato .30
Cvetina Borograjska .30
Deli z orožjem .50
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško) .40
Dolga roka .60
Devica Orleanska .50
Deseti brat, (Jurčič) .75
Deteljica .30
Dom in svet. Letnik 1908 2.00
Duhovni Boj .50
Elizabeta .30
Fran Baron Trenk .35
Fra Diavolo .50
Gozdovnik (2 zvezka) 1.50
Grešnik Lenard. (Ivan Cankar) .75
Gruda umira .50
Hedvika .35
Humoreske, Groteske in Satire .60
Izbrani spisi. (Dolenc.)
Spomini o Cerkniškem jezeru. O gozdu. — O burji .60
Jos. Jurčič spisi:
4. zv. Cvet in sad. Hči mestnega sodnika. Broširano .75
Trdo vezano 1.00
5. zv. Sosedov sin. Sin kmečkega cesarja itd. Broširano .75
Trdo vezano 1.00
6. zv. Dr. Zober, roman. Tugomer, tragedija v 5. dejanjih.
Broširano .75
Trdo vezano 1.00
Kresalo duhov 1.00
Kralj Matjaž .60
Kmečke povesti, trdo vezano. Vsebuje 7 povesti .60
Kraljica Mučenica, trdo vezano .80
Knjiga za lahkomiselne ljudi, (I. Cankar) 1.50
Ljudska povesti, — Od hiše do hiše, — Sin .60
Ljudska knjižnica:
1. zv. Znamenje štirih .50
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest .50
3. zv. Jernač Zmagovač. — Med Plazovi .50
4. zv. Malo življenje .65
5. zv. Zadnja kmečka vojska .75
6. zv. Gozdarjev sin .30
7. zv. Prihajač .60
8. zv. Pasjeglavci 1.00
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) 1.00
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) 1.00
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) 1.00
12. zv. Iz dnevnika malega poredneža, trdo vezano 1.00
14. zv. Ljubljanske slike. — (Brencelj) .75
15. zv. Juan Miseria. Povest iz španskega življenja .75
16. zv. Ne v Ameriko. Po resničnih dogodkih .75
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti.
Broširano .75
Trdo vezano 1.25
Mimo življenja. (Ivan Cankar) .80
Mrtvi Gostač .35
Materina žrtev .80
Musolino .40
Mali Klatež .70
Mesija .30
Mirko Poštenjakovič .36
Mrtva srca. Povesti. (I. Tavčar) 1.50
Naša Vas. 1. del vsebuje 14 povesti. (Novačan) —
Vezano 1.30
Broširano 1.00
Naša Vas. 2. del vsebuje 9 povesti
Vezano 1.30
Broširano 1.00
Na Indijskih otokih .60
Naseljenci .30
Na Preriji .30
Nihilist .40
Narodna Biblioteka:
Amerika in povsod dobro, doma najboljše .45
Berač .45
Boj s prirodo .45
Božja kazen .45
Babica 1.60
Narodna Biblioteka:
Beatin dnevnik .80
Črtice iz življenja na kmetih .45
Emanek, lovčev sin .45
General Lavdon .80
Grška Mytologija, 2 knjigi .. 2.40
Kranjska čebelica. Poezije .. .45
Krvna osveta .45
Nekaj iz ruske zgodovine .... .45
Napoleon prvi 1.20
Nesrečnica .80
Rimska Mytologija .80
Spisje. Vsebuje 11 povesti .... .45
Svitoslav .45
Spisi Andrejčkovega Jožeta, — Popotni listi, nočni prehod itd. .45
V Gorskem zakotju .45
Zaroka ob pol noči .45
Z ognjem in mečem 5.00
Za kruhom .45
Žalost in veselje 1.20
Narodna knjižnica:
Bilke .20
Bele noči, — mali junak .30
Gadje Gnezdo .40
Izbrani spisi Valentin Vodnika .30
Kuhinja pri kraljici gosji nožici .60
Malenkosti .30
Moje življenje. (Ivan Cankar) .40
Pikova dama .20
Paberki in Roža .20
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka .25
Povestice, Rabindranath Tagore, Vsebuje 5 povesti .40
Petelinov Janez, (Alešovec) —
Trdo vezano .75
Broširano .60
Pol litra Vipavca, trdo vezano 1.00
Pariški zlatar .35
Posljedni Mohikanec .30
Povesti Maksima Gorkega .... .75
Pod svobodnim solncem, 2 knjigi 2.50
Pravljice H. Majar .30
Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo .35
Patria, povesti iz irske junaške dobe .30
Podobe iz misijonskih dežel .... .30
Peter Zgaga .50
Pet tednov v zrakoplovu. trd. vez. 1.50
Raskrinkani Habsburžani. — Moja preteklost .50
Romarica .60
Rinaldo Rinaldini .50
Sveta Notburga .35
Skozi širno Indijo .40
Stric Tomova koča .50
Slovanska knjižnica. Zbrani spisi, vsebuje 10 povesti .... .60
Skrivnost najdenke .35
Suneški invalid .50
Spake, satire in humoreske .... .50
Sanjska knjiga .50
Sanjska knjiga, velika 1.00
Šopek samotarke, trdo vezano .. .50
Strelec .30
Stezosledec .30
Sosedov sin, (Jurčič) .30
Sveta noč .25
Sisto Sesto, povest iz Abrucev .30
Slovenski pisatelji:
1. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi. Vsebuje 35 povesti 1.50
2. zv. Jos. Jurčič zbrani spisi. Vsebuje 7 povesti 1.20
6. zv. Dr. Ivan Tavčar zbrani spisi. Cvetje v jeseni. Visoška kronika 2.00
Spillmanove pripovedke:
2. zv. Maron, krščanski deček iz Libanona .25
3. zv. Marijina otroka, povest iz kavkaških gora .25
4. zv. Praški judek .25
8. zv. Tri Indijanske povesti .. .30
9. zv. Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japonskega .... .30
10. zv. Zvesti sin. Povest iz vlade Akbarja Velikega .25
11. zv. Rdeča in bela vrtnica, povest .30
12. zv. Korejska brata. Črtica iz misjonov v Koreji .30
13. zv. Boj in Zmaga, povest .. .30
14. zv. Prisega Huronskega glavarja. Povest iz zgodovine kanadske .30
15. zv. Angelj sužnjev. Braziljska povest .25
16. zv. Zlatokopi. Povest .30
17. zv. Prvič med Indijanci ali vožnja v Nikaraguo .30
18. zv. Preganjanje Indijskih misjonarjev .30
19. z Mlada mornarja. Povest .30
Šaljivi Slovenec .60
Trenutki oddiha .40
Višnjeva Repatica. Satiričen roman. 2 knjigi 1.25
Vera, roman .35
Zvonarjeva hči .65
Zadnji dnevi nesrečnega kralja .60
Zaklad na kozjem ostrovu .... .30
Zadnja pravda .50
Zbirka slovenskih povesti:
1. zv. Vojnomir ali poganstvo .. .35
2. zv. Hudo brezdno .35
3. zv. Vesele povesti .35
4. zv. Povesti in slike .35
5. zv. Student naj bo. Naš vsakdanji kruh .35
Zabavna knjižnica:
2. zv. Pegan in Lambergar .. .60
23. zv. Črna smrt .50
24. zv. Zločinci .50

Razne povesti in zabavne knjige za mladino:

Bob za mladi zob, pesmice .... .30
Dedek je pravil, pravljice .... .40
Martin Krpan z Vrha. Povest s slikami, trdo vezano .60
Mladim srcem .25
Narodne pripovedke, 3. zvezek.. .40
Narodne pripovedke, 4. zvezek.. .50
Pravljice in pripovedke za mladino:
1. zvezek .30
2. zvezek .30
Slavček, zbirka šolskih pesmi .25
Zvončeki. Zbirka pesmi za mladino: trdo vezano 1.00
Zbrani spisi za mladino:
1. zv., trdo vezano. Vsebuje 15 povesti .50
zv., trdo vezano. Pripovedke in pesmi .50
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti .50
zv. trdo vezano. Vsebuje 8 povesti .50
zv., trdo vezano. Vinski brat .50
zv., trdo vezano. Vsebuje 10 povesti .50
Umetniške knjige s slikami:
Mlada greda; pravljica s slikami .50
Pepelka; pravljica s slikami 1.00
Rdeča kapica; pravljica s slikami 1.00
Sneguljčica; pravljica s slikami 1.00
Trnoljčica, pravljica s slikami 1.00
Knjige za slikanje:
Mladi slikar .75
Slike iz pravljic .75
Knjige za slikanje dopisnic popolna z barvami in navodilom:
Mladi umetnik 1.20
Otroški vrtec 1.20
Za kratek čas 1.20
Zaklad za otroke 1.20

Razglednice:

Zabavne. Različne, ducat .25
New Yorške. Različne, ducat .. .25
Velikonočne, božične in novoletne ducat .25
Iz raznih slovenskih krajev, ducat .40
Posamezne po .05
Panorama mesta New York .... .15

Igre:

Beneški trgovec. Dramska slika v 3. dejanjih 1.00
Če sta dva. Šala v 1 dejanju .. .30
Doktor Robin. Igra v 1 dejanju .30
Polina Solz. 3 enodejanke: Dva svetova, dediščina, trpini 1.00
Divji lovec. Narodna igra s petjem v 4 dejanjih .50
Dnevnik. Veseloigra v 2 dejanjih .30
Enodejanke. Vsebuje 6 iger .... .50
Gaudeamus. Komedija v 4 dejanjih .25
Gospa ki je bila v Parizu. Veseloigra v 3 dejanjih .30
Išče se odgojnik. Igra v 2 dejanjih .30
Krivoprisežnik. Igra s petjem v 3 dejanjih .35
Kovarstvo in ljubezen. Žaloigra iz meščanskega življenja v 5 dejanjih .30
Mati. Drama v 3 dejanjih .75
Martin Krpan. Drama v 5 dejanjih .60
Mož beseda. Igrokaz v 5 dejanjih .30
Medved snubač. Veseloigra v 1 dejanju .30
Naša kri. Igrokaz v 4 dejanjih .60
Nič otrok. Veseloigra v 1 dejanju .25
Ob vojski. Igrokaz v 4 dejanjih .30
Pogodba. Burka s petjem v 2 dejanjih .30
Pokojni mož. Šaloigra v 1 dejanju .30
Rodoljub iz Amerike. Veeloigra s petjem v treh dejanjih .30
Razvalina življenja. Ljudska drama v 3 dejanjih .75
Revizor. Komedija v 5 dejanjih 1.00
Star samec. Podoba iz življenja v 2 dejanjih .30
Starinarica. Veseloigra v 1 dejanju .30
Tončkove sanje na Miklavžev večer. Mladinska igra s petjem v 3 dejanjih .60
Težke ribe. Veseloigra v 3 dejanjih .30
V spanju. Veseloigra v 3 dejanjih .30
Žila. Veseloigra v 1 dejanju .... .30
Za križ in svobodo. Igrokaz v 5 dejanjih .25
Zbirka ljudskih iger.
snopič. Kmet Herod, Vedeževalka, Župan, Sardamski, Jesa nad petelinom in kes .30
snopič. Mlin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje .30
in 8. snopič. Sinovo maščevanje, Za letovišče, Občinsk tepček, Dve materi, Neža z Bleda, Najdena hči .60
snopič. Na Betlehemskem poljanah, Kazen ne izostane, Očetova kletev, Čašica kave .... .30
10. snopič. Ferdinando ali spreobrnenje roparja, rdeči nosovi .. .30
11. snopič. Večna mladost in lepota, Repoštev, Preperljiva soseda .30
12. snopič. Izgubljen sin, V ječi, pastirici in kralji, Ljudmila, — Planšarica .30
13. snopič, Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok .30
14. snopič. Junaška deklica, Sv. Boštjan, Materin blagoslov .. .30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža .30
16. snopič. Mojstra Križnika, — Božični večer; Svojeglavna Minka .30
17. snopič. Dimež, strah kranjske dežele; Oh ta Polona, Prisiljen stan je zaničevan .30
18. in 19. snopič. Pijavka, Skriven zaklad, Rešitelj, Kmet avtomat; Dekla Božja; Junaške Blejke .60
20 snopič. Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka .30

Pesmi in poezije:

Godec; poleg narodnih pravljic o Vrbskem jezeru. (A. Funtek)
Trdo vezano .75
Moje obzorje. Eng. Gangel. Poezije
Trdo vezano 1.25
Balade in romance. (A. Aškerc)
Trdo vezano 1.25
Broširano .75
Pesmi. (Simon Jenko) .45
Poezije. (Simon Gregorčič) — trdo vezano .90
Vijolica. Pesmi za mladost .... .60
Slovenska Narodna lirika. Poezije .50
Sto ugank. (Oton Zupančič). — Poezije .50

Pesmi z notami:

Dve božičnici: Svetonočno zvonenje. Čuj premila. Za dvoglasna ženska zbora s klavirjem .50
Gorske cvetlice. (Laharnar). Za četvero in petero mešanih glasov .40
Naša zvezda. Za samospev o klavirjem. (Foerster) .25
Naši himni: Lepa naša domovina. Bože pravde .15
Gorski odmevi. (Laharnar.) Zbirka moških zborov in četvero spevov. 1. zvezek .40
2. zvezek .40
Planinke. Pesmi za sopran, alt in bas. 1. zvezek .40
2. zvezek .40
Pomladanski odmevi. Pesmi za sopran, alt in bas
1. zvezek .40
2. zvezek .40
Slovenske zdravice. (Fleischman)
2. zvezek .50
3. zvezek .50
Venček narodnih pesmi za čveteroglasni moški zbor. (Grum.) —
1. zvezek .30
Zdravica, za petje in klavir — (Parma) .75
Narodne pesmi. (Žirovnik) 1. zv. .15
2. zvezek .15
Male pesmarice:
Na planine .10
Pod oknom .10
Pogled v nedolžno oko .10
Pri oknu svo molče slonela .... .10
Jadransko morje .10
Slovo .10
Slabo sveča je brlela .10
V sladkih sanjah .10
Zrinsko Frankopanka .10

Cerkvene pesmi:

12 slovenskih pesmi za razne prilike tekom cerkvenega leta. — (Foerster) .50
12 Tantum Ergo. (Foerster) .... .60
12 Tantum Ergo. (Premerl) .... .50
Missa in Honorem Caeciliae — (Foerster) .60
Mašne pesmi za mešan zbor. — (Sattner) .60
Slovenska sv. maša, za mešan zbor s spremljavo orgel. (Laharnar) .50

Note za tamburice:

Bom šel na planince. Podpuri slov. nar. pesmi. (Bajuk) 1.00
Na Gorenskem je fletno. (Bajuk) 1.00

Note za citre:

Sarafan. Ruska pesem .40
Slovenski citrar. 6 najbolj priljubljenih slov. pesmi prirejenih za citre z besedami .50

Note za klavir:

Potovanje po Kranjski. Narodni napevi. (Jakl) 1.00
Kot nekdaj v maju. Valček. (Jakl) .75
Ljubavno blebetanje. Polka mazurka. (Jakl) .50
Ljubavno življenje. Valček. (Jakl) .75
Našim malčkom. Za klavir in petje. Vsebuje 55 priljubljenih skladb. (Jakl) 1.30
Našim rojakom. Koračnica. (Jakl) .50
Ob morski obali. Valček. (Jakl) .60
Pozdrav z Bleda. Koračnica. — (Jakl) .50
Pozdrav iz Dolenjske. Koračnica. (Jakl) .50
Pripoznanje. Polka mazurka. — (Jakl) .50
Primorski odmevi. Fantazija. — (Breznik) .50
Regiment po cesti gre. Koračnica. (Jakl) .50
Slovenski biseri. Skladba iz 28 slovenskih narodnih pesmi. — (Jakl) .75
Srčno veselje. Polka .50
Vesela plesalka. Polka .50
Zmiraj zvesta. Polka .50

Zemljevidi:

Združenih držav. Veliki .30
Združenih držav. Mali .15
Slovenija .15
Nova Evropa .50
Zemljevidi:
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Ohio, Indiana, Montana, Mississippi, New York, Washington, Wyoming — vsaki po .25
Zemljevidi:
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia — vsaki po .40
Velika stenska mapa Evrope .. 2.00

Brezplačno.

Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjižico
"NOVA POSTAVA"
za ponesrečene delavce v Pennsylvaniji
brezplačno, dokler nam zaloga ne poide.
SLOVENIC PUBLISHING CO.
New York, N. Y.

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

"Glas Naroda"
(Slovenic Publishing Company)
82 Cortlandt St., New York

Ne naročajte knjig, katerih ni v ceniku.

Knjige pošiljamo poštnino prosto.

Vladimir Levstik:

VIŠNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

II.

Naš veliki humanist profesor Peter Pohlin, ki objokuje med skromnim zidovjem tukajšnje gimnazije obete svojih globokoumnih razprav "O akuzativu cum infinitivo pri Salustu" in "Vergilijevi rabi pomožnika esse", je krenil drugi dan ob desetih iz šole na važno pot. Že snoči pri vinu ga je srbel jezik, da bi pobaral Smučiklasa, kaj misli o njiju starem načrtu, zapečatiti prijateljstve z ožjo rodbinsko vezjo; toda v navzočnosti kolegov Bilbana in Šepetalja mu sramežljivost ni dala govoriti. Skrbelo ga je, ker doktor zadnji dve leti ni več omenjal te stvari, čeprav je bila Vida Pohlinova s petdesetimi tisočaki tetine dediščine in materine dote nevesta, ki je nihče ne bi šel v sramoto mlademu Smučiklasu. Odlika take zveze je zdavnaj mamila učenjaka: čim bolj prevzetno je igral v domačem krogu središče sveta, tem slastneje se je grelo zunaj njegovo častihlepje v naklonjenosti višjih vrhuncev mestne družbe; Pohlin, ki je slutil v ponižnem zasluževanju človeške milosti najglobljі zmisel življenja, je častil v Smučiklasu imenitnika, ohlajajoče solnce, ki je dajalo njegovemu bitju šele pravi pomen, njegovi prikazni obrise. Pohlepno profesorjevo sanjarjenje o Vidini možitvi tedaj ni bilo brez neke vrste idealizma. Nestrpno si je ponavljal gredoč, da je obhajala hči predvčerajšnjim svoj sedemnajsti rojstni dan, ter srebal že naprej blagodejno tišini, ki mu napolni dom po odhodu mladosti. Vida je bila rada vesela navzlic izbruhom očetove avtoritete. Pohlin pa ni ljubil smeha v svojem območju. Vse to ga je snoči nagnilo, da je pohlevno vprašal odvetnika, če ga danes med deseto in enajsto ne bi motil s kratkim obiskom.

Dolgokrako je jo mahal pod akacijami Šolske ulice, srednjevelik, suh, osivel, z naočniki, šiljasto brado pod raynotakšnim nosom, trebušat in tenkonog, v prostornih črevljih na gumo. Posebni namen se mu je pozdnil v tem, da je bil oblekel k pepitastim hlačam črn žaket na škrice, pokril se z mnogokrat osnaženim panamskim slamnikom ter zamenil pradedno srebrno uro v zlato, katero je hranil za najbolj svečane prilike. Izmed rjavih zob se mu je kadila portorika v novem papirnatem ustniku.

Smučiklas ga je pričakoval v svojem kabinetu zraven pisarne. S pravdami se je zdaj že malo ubijal, zlasti kadar je bila glava težka od vina; ob takih dnevih se je zanesel na plačane ljudi, valjal se v klubnem fotelju, žulil cigaro ter prebiral indijanske pa kriminalne povesti, ne plašeč se niti ogrskih svinjarij in dunajskih časopisov. Z medenim smehljajem, ki ni obetal dobrega pri tej gro bi, samolastni naturi, je pobral velikan svojo širokoplečo postavo, odložil "Prerijskega volka" k "Spominom damske bolhe", pomežiknil izza zlatega ščipalnika ter stopil gostu naproti, gladeč si nekdaj črno, zdaj sivkasto polno brado.

Sedla sta in govorila o vremenu; lep maj se je obetal, hvala Bogu. Nato je Smučiklas prekrižal šapaste roke na mogočnem trebuhu, zasadil oči v Pohlina ter umolknil. Z bojazljivim, jecljavo priliznjenim dvorjenjem je začel profesor razkladati svojo reč.

Prijatelj naj mu ne zameri, ako je mogoče neskromno, da ga sam domišlja; zaveda se, da so bile tiste besede veliko odlikovanje, kakor si je sploh prišteval doktorjevo prijateljstvo zmerom v čast in ponos. Toda če sme upati, da je Smučiklas še nekdanjih misli, bi bilo dobro vzeti slučaj na vajeti. Egon in Vida sta godna; čim prej se zvadita, tem skladnejši bo zakon.. "mi, dragi moj, smo se vsi prepozno ženili!" On, Pohlin, drži Vido v strahu in strogosti; varuje jo stika z mladimi ljudmi, še v cerkev je ne pušča same; zvest dogovoru jo hrani za Egona, vedoč, da je prava sreča mogoče le tedaj, ako utrga ženin prvo cvetje deviškega srca, ne zgolj telesa! Toda Egon je mlad mož, ki se giblje v družbi, lep fant živahne očetove narave; treba ga je napotiti, seveda le previdno in obzirno, preden odda svoja čuvstva drugam. Ako je profesorjeva srčna želja še vedno tudi prijateljeva in rau je res namenil to zadoščenje, ki bo, kakor rečeno, do smrti največje v njegovem življenju, naj bi Smučiklas poizkusil kovati železo ter mu kma lu naznanil, da sme "s pedagoškim rahločutjem vplivati na hčerine misli".... Tu se mu je zatreknilo; umolknil je in strahoma uprl kratkovidne sive oči v odvetnika.

Smučiklas mu ni nobenkrat posegel v besedo; pustil ga je govoriti, kimal in tuhtal. Na koncu pa se mu je obraz stemnil, zjasnil in spet omračil s senco globokega brezupa.

"Joj, ljuba duša"! je vzkliknil kakor iz dna nesreče, praskaje se po masivni, plešasti, nazaj izbočeni glavi, ter pognal sapo skozi orlovski nos, v znak težke notranje muke. "Hudo je z nama, ubogi moj Pohlin; starost obrača, mladost obrne! Prav si rekel, napotiti ga je treba; že zdavnaj ga je bilo čas prijeti v škripce, nepridiprava... Jabolko ne pade daleč od drevesa; oče je zgodaj začel, in sin dela takisto. Komaj, komaj sem mu lani izbil iz glave onga — saj si videl puniceo, ki je hodila k nam učit klavir? Častna beseda, mislil sem predvsem na tvojo ljubeznivo hčerko. Oni dan pa, teden še ni tega, mi povedo, da si je izbral dekle iz boljših krogov; poklical sem ga na izpoved, in priznal mi je vse. Strašno je zaljubljen; to ali nobene, pravi, ustreliti se hoče smrkavec! In človek ima nazadnje le srce, kaj ne, Pohlin? Napotiti, da; siliti, in braniti pa ne morem; vest bi me pekla do groba — in tudi ti ne bi hotel dati otroka v nesrečen zakon, a? — Babšče je čedno, denar ima, vse kar je res, nič ji ni reči; ali hudič naj me vzame, še je vredna šolnov tvoje Vidke; častna beseda! Toda fant je znorel zanjo; kaj morem storiti? Očetje nimamo več besede pri teh mrcinah! Kaj bi napravil ti, ljuba duša, povej? Izkušal bom, na to se zanesi; uspeha pa, in to je glavna reč, ti ne morem obetati. Smučiklasi imajo trde vratove.... Sam sem obupan; toda kaj morem, kaj morem"! je skomizgal s pleči. — Vstal je, prestopil po sobi, z rokami na hrbtu, in se ustavil pred Pohlinom. "To je bilo tisto, kar si želel govoriti, siromak z mano vred? Težko bo kaj, prijatelj."

Profesor je razumel, da se nima zakaj mnditi. Le trudoma je razbiral ploho doktorjevih besed, čuteč z grozo, osramočenjem in zazdaj še nejasnim gnevom, kako se ruši ves grad njegovih ošabnih upov v sip in prah. Povesil je bil rdeč kakor potonika.

"Če je tako, je kajpak škoda besed", je zamomljal ubito. — "Nič ne zameri, doktor. Pozabiva, kar je bilo rečenega...."

"Mi pa ostanemo, kakor smo bili — kaj ne, stara sablja?" je vzkliknil Smučiklas malodane veselo spremljaje ga z vratom in bobnaje z dlanjo po njegovem hrbtu. "Servus, bajta, do svidenja"!

Pohlin, ki se je v zadnjem hipu odločil dvigniti oči, je zasačil v doktorjevem pogledu toliko zvitega zadovoljstva, da mu je ugasnil poslednji tolažilni dvom. Škrtaje z zobmi je stopil na solnčno ulico ter krenil proti gimnaziji, da opravi grško uro v sedmi šoli. Vse, česar mu Smučiklas ni bil odkril z besedami, je odmevalo grohotaje po njegovi glavi; kakor obrcan je hlastal okrog sebe, kam bi zagrizel svoj brezsilni, zato pa tem steklejši, kaotičnejši gnev. Strah in trepet sta zavladala po razredu, ko je treščil miznico v kateder in začel izpraševati.

S porogljivim smehom na mesnatih ustnicah se je vrnil tačas odvetnik v blazinjak ter kliknil za profesorjem vse svoje osebno spoštovanje v jedrnatem izrazu:

"Osel!"

"Kdo, papa?" je pobral objeten, malce zpakljiv glas izmed vrat za njegovim hrbtom. "Pa ne da si slabe volje? Zelo žal bi mi bilo."

Egon — to fino ime je bila izteknila mati v romanu slovite nemške pisateljice Nataly von Schimmelvliess — je pristopil s smehljajem zadrege pod črnimi brkci podoben očetu kakor groš desetici, le da sta pri njem mladost in mehkužnejša vzgoja nekolik oblažili kmetsko grčavost. Sodeč po Egonu je moral biti Smučiklas pred petindvajsetimi leti čeden fant, kar se mu je zdaj bolj manj poznalo. Oblečen je bil potomec po splošnoznanem vkusu naših "zlatih mladičev", in njegova prikazen je odlično zadeščala predpisu, ki menda velja za to izvoljeno kasto, da naj odseva gizdalinstvo suknjiča, dragocenost kravate in žlahtnoba hlačnih gub na obrazu in v gibih telesa, kakor se zrealijo doge čebra v njegovih pomijah. Doma se je vedel mladi Smučiklas malomarneje nego na ulici ter ni posnemal zmrčavanja junkerjev v nemških satiričnih listih niti ni iztezal palca in kazalca po zgledu modnih figur.

"Kočljiva afera me vodi k tebi papa", je dejal Egon, spustivši se na stol, ki je bil še gorak od Pohlinove muke.

Smučiklas je namršil obrvi:

"Se pravi, da misliš na izpit? Verjamem, zate je stvar kočljiva; toda čas je, dragi moj. Sedi h knjigam in pusti vse druge afere."

"Nu da.... Izpit pride na vrsto, vse o svojem času. Zazdaj mi delajo finance največ preglavice."

"Kanalja!" ga je ošvrknil stari ter lopnil z dlanjo po mizi. "Ali žreš denar, da prihajaš vsak mesec v dolgovi? Misliš, da grabim samo za tvoj pretrgani žep?"

"Petsto kron, bo papa; beračija zate!" ga je prekinil sin v očividni želji, skrajšati kočljivo afero. "In takoj, bi prosil; obljubljeno je. Saj veš, da ne gre odlašati, že radi imena."

"Petsto, sakrament! Mari pobiram po cesti? Kam si jih spet zabil: v karte, v pijačo, v babnice?"

"Vsega nekoliko; ali hudega ni bilo. Dora mi ne pušča dosti časa."

Ta spretna opazka je zadela svoj cilj; Smučiklas je segel z miznico, vrgel denar pred sina ter povzel z izpremenjenim glasom:

"Vzemi; toda išči si takih zabav, da jim bom kos z zaslužkom. Stoj, poslušaj: ali ubogaš, kar sem ti rekel?"

Egon je pomenecal.

"Trudi mse, papa; Dora me še nekam rada vidi."

"Kar drži se je, ne izpusti! Jaz na tvojem mestu bi imel uspeh že trikrat v žepu."

"Da, ti!" je vzkliknil Egon politično. "Jaz te ne dosezam v nobenem pogledu; nu, kar je v moji moči. Dora mi ugaja, samo prepametna je."

"Zato je Grabunčeva, bedak; milijonarka, zate kakor nalašč, ki nimaš nikoli zadosti. Veš, da je bil zdajle oPhlin pri meni? Snubil te je za Vido."

Mladi se je udaril po stegnih ter bušil v duhovit grohot.

"Hvala lepa za takega tasta in njegovo živo latinsko slovnico! Pohlin, hahaha! Se pravi, ona je čeden muc, kadar ni starega zraven".

"Mhm! Rekel sem mu, da si zaljubljen drugam; v koga, mu nisem povedal. Laži se v Doro, kar največ moreš: naj piha, budalo pohlinasto, in vidi sam, da nisem legal. Profesorska hči z nogavičico tolarjev ni partija zate."

Dalje prihodnjič.)

Nemško - ruski odnošaji.

Kakor poročaju iz Berlina, bo imenovan za nemškega poslanika v Moskvi grof Brocksdorff — Rantzau, bivši nemški poslanik na Danskem. Sedanji zastopnik Nemčije v Moskvi Wiedenfeld ostane kot vodja trgovskega oddelka pri nemškem poslaništvu. Za nemškega konzula v Petrogradu bo imenovan sedanji koreferent v zunanjem ministrstvu Kestler. Ruska sovjetska vlada pa ustanovi v Hamburgu svoj konzulat.

Italija v veliki zadregi.

Senzacijonalno poročilo italjanskega lista o popustljivosti naše delegacije v reškem vprašanju, ki ogrža italjansko zunanjo politiko.

Luigi Ambrosini, genovski dopisnik turinske "Stampe", glasila bivšega ministrskega predsednika Giolittija in sedanjega ministrskega predsednika Facte, poroča o jugoslovansko-italjanskih pogajanjih:

"Tudi tu moramo povedati nekaj o Jugoslaviji glede naših posebnih odnošajev. Med Italijo in Jugoslavijo ni baš dobro razmerje. Žalostno je dejstvo, da se Italiji ne posreči rešiti jadranskega vprašanja z narodom, s katerim jo veže slovesen sporazum. Schanzerjeve izjave, da je Italija pripravljena izprazniti tretjo cono, t. j. dalmatinki del, so iskrene, toda izpraznitev je odvisna od izvedbe rapallske pogodbe s strani Jugoslavije. Zlasti jugoslovansko časopisje vodi strašno kampanjo proti pravični sistematizaciji zadrske usode. Ničič in Antonijević kažeta vsak dan najboljše razpoloženje, toda Belgrad še ni sklenil ničesar. Glede Adrije ne morem upati na nobeno pomoč s strani Francije. Za sporazum glede Zadra zahtevajo jugoslovanski delegati, da se najpreje izprazni tretja cona, česar Schanzer na noben način ne bo dovolil, dokler niso zaključena tozadevna pogajanja. Zdi se, da smatra Belgrad v reškem vprašanju za potrebno arbitražo predsednika švicarske konfederacije v smislu rapallske pogodbe.

Položaj je zelo delikaten in vemo, da je ta zadeva največja skrb našega zunanjega ministra. Jadransko vprašanje postaja nevaren element za Italijo. Ta problem leži na naših plečih kot eden najtežjih vojnih udarcev. Ako bi se poostril vsled pretiranih zahtev z ene ali druge strani, bi ogrožal velik del italjanske zunanje politike. V ozkem jadranskem ogledalu se zreali absolutna potreba razširjenja evropskega prijateljskega sporazuma. Imeti sovražnika na zapadu, pomeni za nas Italjane, imeti sovražnika na vzhodu. Izšli smo iz vojne preveč oslabljeni v gospodarski moči, v finančni možnosti in v političnih vplivih, da bi s mogli dovoliti gotov luksus."

Iz tega poročila, ki prihaja iz merodajnih italjanskih vladnih krogov, je razvidno, da se nahaja Italija glede reškega vprašanja v škripcih in da je popustljivost z naše strani voda na polomljen italjanski mlin To dragoceno priznanje bi moralo brezpogojno vplivati na našo delegacijo, ki je očividno pripravljena na popuščanje, da se zavzame v polni meri za naše pravice, ki so nekaj več nego osebna simpatija do verolomne Italije. Od vseh naših pravičnih zahtev je ostala le nesrečna rapallska pogodba, ki naj bi vsaj začasno uredila naše razmerje napram Italiji in ki se mora izvesti do zadnje točke, če tudi bi šlo radi tega narazen takozvano jugoslovansko-italjansko "zavezništvo"!

Teta Pavla.

Na postelji kraj okna, kraj okenca z železnim križem, leži teta Pavla, skrčena in do vratu odeta, uboga teta Pavla. Njeno lice je mrtvo, njene roke so mrtve in le v očeh ji tli še življenje. V izbi temnijo vegaste stene, iz kotov prežijo mrakovi, že guba zunaj svoje somorno čelo nizki jesenji dan. Morda ptice selivke klic, morda iz dalje pusti krik, odnekod prihaja tužni glas, vse bliže in bliže.

Zarožljalo ji je v prsih kakor v kolesju stare ure. Pod njeno nelično gmoto je zaječala postelja in po odeji so preleteli nagli gibi, loveč se kakor drobne miške. Teta Pavla je premaknila glavo, je privlekla k licu svoje težke od vodenice nabrekle roke in je poskušala vstati.

Zavpila je:

— Martine, Martine, umiram... Pomagaj, jaz umiram...

V izbo je stopil Martin, visok seljak rdečih las in frlast. Omeril je izbo in teto Pavlo in postelj in stene in je nevoljno nakremžil lice.

Teta Pavla je povzdignila k njemu težko roko.

— Prižgi mi svečo, Martine, jaz bom umrla. Kaj nisi slišal, kako je kriknilo zunaj, kako je zavilo visoko... visoko... Daj svečo, prižgi mi svečo, Martine!

Martin je prižigal svečo in odgovarjal:

— Tri dni že umiraš, teta Pavla. Še malo, in glej, sveča bo dogorela Ta pa je tvoja krstna in kaj hočeš potem, da ti prižigam, ko boš v resnici umirala?

Podal ji je žolto, napol dogorelo svečo voščenko, okrašeno s pisanimi pasovi in s podobo Jezusa. Teta Pavla jo je vzela v svoje debele vodenične prste in se zagledala v luč in molila, vzdihovaje, očenaš za srečno zadnjo uro.

Zunaj je zahlidal tihi jesenski veter; udaril je v okno in zazibal tri hruške, ki so visele v oknu na niti. Zahlidal je drugič, močnejše, nagnil voščenke drhtečo luč, udaril je tretjič in jo ugasnil.

Martin je pristopil. Tuje in hladno ga je pogledala teta Pavla. Nagnila je k njemu svečo in je dejala:

— Na, Martine, vzemi svečo, zdaj še ne bom umrla. In okno zapri, Martine, mrazi me. odejo mi popravi. In čuj, Martine, daj mi jesti!

Martin je vzdignil obrvi. In premagoval se je v glasu, ko je zasikal:

— Hudiča... Ali umreti, ali pa... Kaj bi ti mene imela za bedaka! In jesti bi hotela, jesti. Saj ne moreš jesti, sama veš, da ne moreš ne jesti in ne piti.

— Bi jedla, bi, in pila bi tudi, je govorila teta Pavla. Daj mi, Martine, rdečih jagod, s sladkorjem posutih, in vina mi daj, Martine. Pa kruha in mleka bi tudi, daj, Martine, skuhaj mi mleka.

Martin ji je pokazal pest in se zadrl:

— Kaj res ne misliš umreti... Kdo te bo redil, kdo stregel tvojim silnim razvadam?... Umri, pa je, živeti itak ne moreš več. Umri, slišiš, umri...

Zaškripal je z zobmi in segel s pestjo proti njej.

— Ko pa ne morem umreti! je zavekala teta Pavla.

Zagledala se je proseče v njegove srdite oči, in med njo in Martinom se je začel boj za njeno ubogo življenje. Martinova roka je visela grozeče nad njenim vratom, se krčila, se nižala, prihajala vedno bližje. Martin je težko sopel, jeza mu je pognala kri v obraz. Oči so mu izstopile, kakor besni zverini, in že se je sklonila njegova glava v groznem sklepu. Teta Pavla se je branila z očmi, in ko je začutila na svojem grlu Martinove železne prste, je z vso silo privlekla izpod ideje, dolgo, črno, nabasano nogavico.

Martinu je omahnila roka. Okrenil se je od postelje in zamrmral mračno:

— V greh zapeljuješ človeka!

— Bog ti odpusti grehe, je odgovorila plaho teta Pavla, stresajoč z glavo zavoljo solz, ki so ji zastirale poglede. — Bog in sveti Martin naj te obvarujeta pred hudim, tolažnik sveti Duh naj ti pamet razsveti... Kaj si hotel meni, ubogi siroti... Daj mi mirno umreti, le še dan, dva potrpi, potem bom sama umrla in pokopal me boš. To bo pa tvoje, vse, kar je v nogavici, bo tvoje, ne boš se kesal, Martine...

Spravila je zopet nogavico pod odejo in je skrbno opazovala Martina. Stal je pri vratih, z licem od nje in preudarjal.

— Tisto je res, da imaš nogavico, teta Pavla. Kaj pa je v nogavici, to vedi vrag. Sanjala se mi je že, da je tvoja nogavica slepарija...

— V nogavici je vse moje bogastvo!

— Hm — je zamrmral Martin in odprl vrata. — Zdaj grem po mleko. Mleka ti skuham in kruha prinesem in vsega. Kaj misliš, da imam kamen namesto srca? Moj Bog, z bolnikom!

In s praga, ko je stopal v vežo, je še dodal:

— Teta Pavla, če pridejo kakšne babe, ne pokaži jim nogavice. Svet je hudoben in popačen. Lahko bi izginila tvoja nogavica...

— Ne boj se! je odvrnila teta Pavla in vrata so se zaprla. Teta Pavla se je oddahnila in okrenila glavo k oknu. Zopet je pribajal od zunaj daljni klic, žalosten in samklic vsega neznanega in skrivnostnega. Teta Pavla je mislila na črni grob, ki vzame njeno ubogo telo, ter na pravičnega Boga, ki bo sodil njeno dušo. Kod si hodila, teta Pavla, povpraša pravični Bog, kako si ravnala svoje življenje? Sem bila siromašna služkinja z mladih nog, odgovarja teta Pavla in se ne straši ognjenih pogledov božjih. Sem z doma šla, po svetu sem šla, sem služila, robotala. Ljubega nisem imela, mati nisem postala, moja mladost je bila neprijazna, zakaj z lepoto me nisi obdaril kakor druge brez števila. Moja glava je bila neuka, kmečka glava, pisati nisem znala, brati ne, vedela sem le to, da si Ti na nebesih od vekomaj do vekomaj in da sem jaz nič pred Teboj. Ko pa si me udaril z boleznijo in so me ljudje spodili od sebe, sem se spomnila kraja, kjer sem se rodila. Vzdignila sem se ter sem romala čez hribe, doline in našla sem svoj dom, da bi mi posvetil smrt in mi dal hladnega groba. Strah me je bilo umreti na tujem. Videla sem, kako je umrla na tujem taka uboga služkinja kakor sem jaz. Peljali so jo boso in le s plahto pokrito v mrtvašnico in tam je ležala na deskah, na tleh, brez križa in sveče. Noge je imela še blatne od pota, roke nemite, take težke noge z velikimi prsti, take močne roke, ožgane, ožuljene, trde. Ko sem odgrnila plahto, sem videla, da je bila naga, vsa grda in razmesarjena, in ko sem vprašala človeka, ki je tam pri mrtvih na straži stal, kam jo pokopljejo, je dejal, da je ne bodo pokopali, temveč, da bodo njeno glavo kuhali. Zgrozila sem se in vpraševala ter zvedela, da služkinjam, blapcem, sploh ubogim ljudem po smrti kuhajo glave, da jih študirajo. Bogatim po smrti ne kuhajo glav. Siromašnim pa kuhajo. Tega sem se prestrašila in sem domu pohitela, da bi doma umrla. — In tvoji grehi? povpraša dalje pravični Bog. Ne da bi vedela, odgovarja teta Pavla, le nevoljna sem bila med boleznijo. Godrnjala sem že, ker sem bila lačna. Martin mi je malo jesti dajal. Ko sem prišla, toliko da se je spomnil, da sem mu teta, sestra očeta njegovega, in me je vzel pod streho šele potem, ko sem mu obljubila, da bo on edin vse za menoj dobil. In tvoja črna, nabasana nogavica? povpraša pravični Bog.

Teta Pavla se je zgrozila in je zatisnila oči, da bi se skrila pred obličjem pravičnega Boga. Toda Boga je videla tudi zdaj, in tako stroge so bile njegove oči, da ni mogla ničesar tajiti. Prosila je odpuščenja zavoljo nogavice... Da ni šlo drugače... Da je Martin skopuh, da jo je hotel vreči pod kap, da ji ni jesti dal... A nič ni zaleglo pred Bogom. Bog je bil vsiljiv in strašen. Legel ji je na prsi kakor težek kamen, ugrabil jo za srce, ji stiskal srce neusmiljeno, in stopil ji je na čelo hladni znoj. Teta Pavla je zavpila na pomoč, odprla oči ter se razgledala.

Spomnila se je, da ji je Martin obljubil mleka in kruha. Le še enkrat mleka in kruha bi rada teta Pavla. Da se malo ogreje in pokrepča in potem zaspi še pred nočjo. Zakaj najhujše so za teto Pavlo dolge črne jesenske noči. V želodcu glad, roke pretežke in mrtve, pod hrbtom pekoča bolečina, morda so se že zaredili črvi na živem telesu, taki dolgi beli črvi... In nobene ure ni v izbi, ki bi tiktakala in to dolgo tišino delila. In nobene luči od nikoder, nobenega žarka, nobenega glasu. Le eden je glas, le en sam je klic, daljen in pust, klic vsega neznanega in skrivnostnega.

— Pa čemu vse to, moj Bog? je vprašala teta Pavla. — Ti, ki imaš solnce in zvezde, pa čemu ne daš meni čašo mleka in skorje kruha?

— Nič ni kruha in mleka tudi nimamo! je zaklical Martin iz veže. Vstopil je in zaprl vrata za seboj.

Teta Pavla je videla, da ima Martin v rokah veliko temno steklenico.

— Žganja sem prinesel! je dejal Martin in obraz mu je sijal veselja. — Žganje te bo okrepčalo, pij, kolikor se ti poljubi!

— Oh, še nikoli v življenju nisem pila žganja! je kliknila teta Pavla in segla po steklenici.

— No, jaz ti pomagam, je govoril Martin. — Le pij, žganje je zoper vsako bolezen. Kdo ve, nemara še vstaneš poskočna, ozdraviš...

Nastavil ji je steklenico na usta in ji privzdignil zglavje. Teta je pila slastno, je pila dolgo in ko je hotela nehati, je Martin prigovarjal in jo silil, da je pila dalje. Pila je, da ji je teklo žganje po bradi na vrat, na prsi, pila je, da je pri tem zatisnila oči in da so ostala njena usta zalita in široko odprta...

— Le še malo ga je, popij še ostanek, je govoril Martin in odtegnil steklenico.

Nagnil se je nad teto Pavlo in poslušal. Ni dihala več, in njeno srce tudi ni bilo. Odgrnil je odejo, iskal, premetaval vse po postelji in potem privlekel izpod slamnjače veliko črno nabasano nogavico. Strahoma jo je držal v rokah, jo je gledal, jo tehtal in jo primaknil bliže očesu. Zgoraj je bila prevezana z vrvico, ki je je pregrizel z zobmi.

Ozrl se je po teti Pavli. Njena zevajoča usta so se zakrenila v stran, bilo je, kakor da bi se smejala prezirno, in izpod zgornje ustnice je štrlel edini zob, bel in sam in strašen. Levo oko se je odprlo in zrlo uporno ter nepremično v Martina. Delal se je večerni mrak in metal na lice tete Pavle pošastne sence.

Martin se je odmaknil od postelje s svojim plenom in segel v nogavico. Izvlekel je cunje in same cunje, vse do dna same cunje. Ostrmel je in divji krik se mu je izvil iz prsi.

Planil je k teti.

— Prokletnica, sleparka! je kričal in jo grabil za vrat. Tresel jo je in vzdigoval glavo, ampak teta se ni ganila.

— Dve leti sem te zastonj redil, dve leti si mi sedela na vratu. Namesto cekinov so v nogavici cunje. Povej, kako si mogla tako?... Povej, zgani se, zini besedo!

Teta Pavla je zevala na široka usta in gledala na levo oko. To oko je ilo škodoželjno, zlohotno in tako strašno nepremično. Martinu je sedla zona na možgane. Prijel se je za glavo in zbežal na plan.

Teta Pavla je ostala sama v sobi, brez vseh, tudi brez tete Pavle. Zakaj njena dušica se je združila s tistim klicem vsega neznanega in skrivnostnega in je šla k svojemu Bogu na sodbo zavoljo črne nogavice.

Švicarsko delavstvo proti podaljšanju delovskega časa.

Kartel narodnih organizacij delojemalcev je poslal švicarski vladi spomenico, v kateri se švicarsko organizirano delavstvo izreka proti podaljšanju 48 urnega tedna ter odklanja predlog zveznega sveta glede podaljšanja delovnega časa. Kartel zahteva, naj je sestane gospodarska konferenca pod vodstvom zveznega sveta

Preklinjanje prepovedano.

Namreč v Veroni v Italiji. Tam se je ustanovilo društvo proti preklinjanju. V društvu so zastopniki političnih, znanstvenih, industrijalskih, vojaških, šolskih in delavskih organizacij. Odbor je izdal po najodličnejših možeh podpisan poziv: Ne preklinjajte!

ADVERTISEMENTS.

Mi vas bomo naučili brivske obrti in manikuriranja, magari, da ste hromi, da imate na vsaki roki samo tri prste ter ste brez ene ali obeh nog.

Mi poučujemo tudi ženske. Nossokoffs International Barber School, 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Pri prvih znamenjih prehlada, prvih pojavih revmatizma; nevralgije se poslužite tega zanesljivega domačega linimenta.

Pripričajte se, da ima vsaka steklenica Pain-Expellerja, ki jo kupite, tvorniško znamko "Sidro". 35 in 70 centov v lekarnah ali pri F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Tri leta.

Novela. — Ruski spisal Antov Čehov.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

6 (Nadaljevanje.)

Prinesli so noter samovar. Julija Sergejevna, zelo bleda in izmučena, je prišla v obednico, da napravi čaj — to je bila ena njenih dolžnosti — ter nalije čašo za svojega očeta. Sergej Borisovič, v svoji dolgi suknji, ki mu je segala preko kolen, s svojim rdečim obrazom ter nepočesanimi lasmi, je korakal po sobi gorindol, z rokama v žepih, kot divja žival v kletki. Nato je zopet obstal pri mizi, izpil čašo čaja z užitkom ter pričel zopet korakati gorindol, zatopljen v misli.

— Laptev me je danes zasnubil, — je rekla Julija Sergejevna ter zardela kot kuhan rak.

Zdravnik se je ozrl vanjo in poznalo se mu je, da je ne razume.

— Laptev? — je vprašal. — Svak Panavrova?

Ljubil je svojo hčerko. Zelo vrjetno je bilo, da se bo prej ali slej poročila ter ga zapustila, a on je skušal ne razmišljati o tem. Bal se je biti sam ter iz tega ali onega vzoka domneval, da ga bo zadela kap, če ga bodo pustili samega v tej veliki hiši, a on ni rad govoril o tem direktno.

— Dobro, vesel me slišati to, — je rekel ter skomignil z rameni. — Čestitam ti prav iz srca. To ti nudi sijajno priliko, da me zapustiš, seveda v svoje veliko zadovoljstvo. Jaz popolnoma razumem tvoja čustva. Živeti s starim očetom, invalidom, napol prismojenim, mora biti zelo mučno v tvoji starosti. Jaz te popolnoma razumem. Čimpreje bom izločen ter v hudičevih krempljih, temboj bo vsakemu pogodu. Čestitam ti prav iz srca.

— Jaz sem ga zavrnila.

Zdravnik se je čutil olajšanim, vendar pa ni mogel ustaviti samega sebe ter nadaljeval:

— Vprašujem se, že dolgo sem se vpraševal, zakaj me še niso utaknili v norišnico, — zakaj še vedno nosim to dolgo suknjo mesto prisilnega jopiča? Jaz imam še vedno vero v pravico in dobroto. Jaz sem tepec, idealist in to je v današnjih dneh blaznost, kaj ne? In kako mi plačujejo za mojo poštenost? Skoro mečejo kamenje name ter jahajo po mojem hrbtu. Celo moji najbližji ne store ničesar drugega kot da me skušajo oslepariti. Zadnji čas je, da vzame hudič takega starega tepca kot sem jaz...

— S teboj ni mogoče govoriti kot z razumnim bitjem, — je rekla Julija.

Vstala je od mize ter odšla v svojo sobo, z velikim gnjevom v duši, kajti spomnila se je, kako pogosto je bil oče krivičen napram njej. Kmalu nato pa se ji je pričel oče smiliti in ko je odhajal v klub, je šla z njim po stopnjicah navzdol ter zaprla vrata za njim. Bila je mrka in viharna noč. Vrata so se tresla ob udarcih vetra in na hodniku je bil tak prepih, da ji je skoro ugasnila sveča. V svoji lastni domeni v prvem nadstropju je šla Julija Sergejevna po vseh sobah, napravila znamenje križa preko vsakih vrat in vsakega okna ter pri tem molila. Veter je tulil zunaj in zdelo se ji je kot da nekdo stopica po strehi. Še nikdar ni bilo v hiši tako žalostno in še nikdar se ni čutila tako osamljeno.

Vpraševala se je, če je storila prav, ko je zavrnila moža edinole raditega, ker ji njegova zunanjost ni ugajala. Res je bil to človek, katerega ni ljubila in poročiti se z njim, bi pomenjalo odpovedati se za vedno sanjam, pojmovanjem sreče v zakonskem življenju kot si jih je ustvarila v svoji domišljiji. Ali pa se bo kedaj sestala s človekom, o katerem je sanjala in ali bo on tudi ljubil njo? Bila je stara že eno in dvajset let. Nikakih primernih mladih mož ni bilo v mestu. Izslikala si je vse možke, katere je poznala, — vladne uradnike, učitelje, častnike in druge. Nekateri teh so bili že poročeni in domače življenje teh se je odlikovala le po svoji puščobi in trivijalnosti. Drugi pa so bil nezanimivi, brez barve, neinteligenti in nemoralni. Laptev pa je bil vsaj človek iz Moskve, ki je dovršil vseučilišče ter govoril francoski. Živel je v glavnem mestu, jer je bilo vse polno razboritih, plemenitih in značilnih ljudi; kjer je vladal velkomestni hrup, kjer je bilo najti gledišča, koncerte, prvovrstne šivilje, slaščičarne... V Bibliji stopi zapisano, da mora žena ljubiti svojega moža in veliko važnost se pripisuje ljubezni v novelah, a ni v tem dosti pretiravaja koncem konca? Ali je sploh nemogoče stopiti v zakon brez ljubezni? Glasilo se je seveda, da ljubezen kmalu izgine in da ne ostane ničesar drugega kot navada in da cilja zakonskega življenja ni iskati niti v ljubezni, niti v sreči, temveč v dolžnosti kot vzgajati otroke, skrbeti za gospodinjstvo in tako dalje. Mogoče razume Sveto pismo pod ljubeznijo do moža ljubezen, katero goji človek do soseda, spoštovanje do njega, usmiljenost.

Ponoči je Julija Sergejevna pozorno prečitala večerne molitve, pokleknila nato, pritisnila svoji roki na prsi, se ozrla na plamen svetilke pred ikonom ter rekla z občutkom:

— Razsvetli me, Sveta Mati Bogorodica, naša branilka! Razsvetli me, o gospod!

V teku svojega življenja je zadela na številne stare device, uboge in brez pomena v svetu, ki so britko obžalovale ter javno dale izraza svojemu obžalovanju, da so v preteklosti zavrnile snubače. Ali se bo isto zgodilo tudi z njo? Ali ni boljše zanjo, če gre v samostan ali postane usmiljenka?

Slekla se je ter legla v posteljo, potem ko je pokrižala sebe ter zrak krog sebe. Naenkrat pa je zazvonil v veži zvonec, ostro in tožeče.

— Moj Bog! — je vzkliknila ona ter se stresla ob tem zvoku. Ležala je mirno ter mislila, kako borno na dogodkih je to provincijalno življenje, enolično, a vendar nemirno. Človek se je moral vedno tresti, se nečesa bati, se jeziti in koncem konca so živci človeka tako napeti, da se boji pokukati izpod postelje odeje.

Nekaj časa nato je zvonec prav tako ostro zazvonil ot preje. Služkinja je morala očividno spati ter ni slišala zvonca. Julija Sergejevna je prižgala svečo ter se pričela oblačiti in ko je prišla ven na hodnik, je služkinja spodaj že zapirala vrata.

— Mislila sem, da je gospod, a je nekdo od nekega bolnika, — je rekla.

Julija se je vrnila v svojo sobo. Iz nekega predala je vzela sveženj kart ter sklenila, da bo pomenjalo da, če bo spodnja karta rdeča — to se pravi, da bo sprejela ponudbo Lapteva in ne, če bo spodnja karta črna. — Bila je rdeča.

To jo je pomirilo in zaspala je. Zjutraj pa je zopet pričela omahovati med da in ne. Pečala se je pred vsem z mislijo, da lahko izpremeni način svojega življenja, č hoče. Ta misel jo je vzemirjala in čutila se je izčrpano in pobito. Kmalu po enajsti uri pa se je oblekla ter odšla k Nini Fjodorovni. Hotela je videti Lapteva. Mogoče se ji bo zdel bolj mičen in mogoče se je motila dotedaj glede njega....

Težko ji je bilo hoditi proti vetru. Držala je za klobuk z obema rokama in ničesar ni mogla videti radi prahu.

(Dalje prihodnjič.)

Preskrbljena.

"Danes mi ne hodi na polje! Po hiši in krog oglov pospravi, da bo vse čedno in v redu, pa nekoliko preobleci se, no, popoldan namreč pridejo snubači."

Tako je govoril kmet Košir svoji hčeri Franici. Toda dekletu se je na obrazu poznalo, da je ta očetova vest ni prav nič razveselila. Nemo je šla iz sobe.

V kuhinji je stopi njena mati nasproti.

"Joj, Franica, ali ti je oče že kaj povedal? Snubače bomo imeli danes, to se pravi, ti jih boš imela. Oj, pa tako bogate! Mihovčev Janez iz Kleč se ženi pri tebi. Premisli vendar!"

"Mati", zavzdihne Franica z užaljenim glasom, "kdaj bo že vendar te neumnosti konec?"

"Oj, ti sema, ti, kako me vpraša! Neumnosti! Poklekni raje, poklekni in Boga zahvali, da ti je pripeljal tako bogatega ženina! Mar meniš, da bo ženin iz samega zlata prišel pote?"

"Ne, ne, mati," je ugovarjala Franica, "motite se! Saj mi je vseeno, bogat ali reven, zlat ali srebrn jaz ne vprašam za nobenega. Namenila sem se že davno da ostanem sama".

"Oj, ti neumni otrok," je viknila mati. "Kaj ne veš, da ostane sama le tista, p akatero ni nikogar? To pa je tudi največja sramota za dekle, ako je že v letih, ženina pa od nikoder ni. O dekle moje, pazi, da te Bog ne kaznuje za tvojo prevzetnost! — Seveda, sedaj ti je dobro, ko midva z očetom tako lepo skrbiva zate, ničesar ti ne manjka. Toda pomisli, da midva ne bodeva vedno. Stara sva oba, danes ali jutri lahko umreva, brat tvoj se oženi na dom, joj, kam se boš dejala? Ali boš služila tuji ženski pod domačo streho?

"Ne rečem, ljuba Franica, da ni res, kar praraviš. Za sproti bi zaslužila, to vem. Ali pomisli vendar, da ne boš vedno mlada, pa tudi ne vedno zdrava. Kaj pa bo takrat? Revica boš, da se Bogu smili. In poleg tega ne boš imela človeka na svetu, da bi te tolažil, da bi ti pomagal in ti kratek čas delal. Poglej svojo sestro. Modrejša je bila od tebe. Res, da je bila takrat komaj 20 let stara, ko jo je vprašal, pa ga je vzela brez pomisleka. Ne bo ji nikdar žal zato; otroci so zdravi, meni se pa tudi dobro zdi, ko vidim, da je preskrbljena."

"Mati, če je sestra preskrbljena, s tem še ni vse opravljeno. Kaj pa njenih deset otrok? Preskrbljen še ni nobeden. Koliko težkoč, koliko gmotnih sredstev ji bo še treba, preden bo mogla vsakemu posebej zagotoviti vse, kar mu je potreba za življenje."

Mati je pri teh hčerkinih besedah nekoliko osupnila, a takoj nato nadaljevala:

"Franica, devet vas je bilo, pa ste lahko dorasli vsi. Vedi, če Bog ustvari ptiča, mu pošlje tudi črviča, da lakote ne pogine. Tudi sestrini otroci se bodo vsi preživili."

"Toda mati, kdo vam bo delal, ko mene več ne bo? In pa bolni ste vedno, kdo vam bo stregel podnevi in ponoči?"

"Brez skrbi bodi, Franica. Deklo dobim, da, dobro deklo, ki bo vse opravila namesto tebe."

Franica je vedela, da materi ne bo zmanjkalo besedi, molče je šla v hlev pogledat k živini.

Starka pa je zrla zanjo. Bridko ji je postajalo pri srcu, kaj ti dobro je vedela, da hčerkine ljubezni in požrtvovalnosti ne najde niti v najboljši dekli, ne najde nikjer več na svetu. Pa omožila bi jo vendar rada.

Še tistega popoldneva se je prišel ženit h Koširju Mihovčev Janez z "ženitvenim mešetarjem", sosedom Klemenom.

Oče in mati sta ju z veseljem sprejela. Gospodar jima je brž odkazal sedeže za mizo, mati pa je hitela pogrinjat mizo in nositi vina na njo.

Ženin Janez je bil čeden človek, a boječ. Govoril je zelo malo, toliko bolj gostobeseden pa je bil Klemen. Hvalil je vino, kruh, rože na oknih, sploh vse, karkoli je ugledal. Starima pa je to prijalo in kmalu so bili v najboljšem pomenku.

Franica pa je plela na vrtu rožne gredice. Kako rada bi šla za drugimi na polje, a ne sme, oče ji je prepovedal.

Ravno je odtrgala lepo vrtnico ter si jo vtaknila za pas, kar čuje trkanje na oknu in za tem očetov klic:

"Franica, pojdi notri!"

Njen še itak resni obraz je postal še bolj otožen. A šla je takoj v sobo.

"O, Franica, Bog te živi," — je zaklical Klemen, ko je bila še med vrati. "Pridi no, pridi, pa en kozarec ga zvrni! Pa tule k mizi sedi, saj si domača." To rekši jo porine za mizo ter ji natoči kozarec do vrha.

"Pij, Franica!"

Franica je prijela kozarer ter komaj ustni omočila. Nato je sedla ter zrla večinoma skozi okno tja v daljavo.

"Vidiš, Franica," je začel Klemen, "ta Janez tukaj je pošten človek. Ti si tudi poštena. No, pa kaj bi po ovinkih govoril, ko vem, da ti je že znano, čemu sva prišla. Franica, poglej Janeza! To je fant, da ni takih. Priden je, da malokdo tako, neumnosti še ni nobene naredil v svojem življenju, slabega ne ve od njega nihče! Pa kako ti je varčen! Vsak krajcar ume dobro obrniti. Z eno besedo: Janez bo najboljši gospodar. — Oh, Franica, tebe hoče, ravno tebe in nobene druge. Janez ve, da si pridno dekle in da boš dobra gospodinja. Pa kaj bi drugega, to se pravi: všeč si mu, všeč! In ako je tudi on tebi všeč, pa lahko takoj naredimo. Očetu in materi je vse po volji. Kaj boš pa ti rekla, Franica, a?

Franica je molčala in šele sedaj sta se pogledala z ženinom iz oči v oči.

"No, no," je odgovoril oče namesto nje ves v zadregi, "dekleta je sram. Mesto nje kar lahko jaz povem, saj moja volja je tudi Franična. Naredili bomo, pa je!"

"Tako se govori," je hitel zadovoljen Klemen. "Sedaj se pa še pomenimo zaradi dote. Oče, koliko ji boste odšteli?"

Oče je nekoliko pomislil. "In no, tritisoč kron in dva voza bale."

"Očka, ne skoparite preveč! Dovolj je trpela dovolj vam delala, dovolj pridobila. Dajte ji štiritisoč kron in tri voze bale".

"Niti vinarja več! Obljubil sem dovolj. Kaj misliš, da denar na cesti pobiram?"

"Oče, saj imate pa tudi dati na kaj. Posestvo, kakor je Janezovo, se tudi ne pobira na cesti...."

"No, oče, le dajte ji, le, čim več bo imela, tem lažje bova gospodarila" se je oglasil vendar enkrat ženin Janez ter v zadregi meneal s prsti namizni prt.

"No, ker sta že tako sitna, pa dam tritisoč in tri sto kron. To pa je moja zadnja beseda. Obljubil sem že tako preveč."

"Oče, dajte tritisoč in sedemsto kron, pa kakor sem rekel: bale za tri voze. Primaknite še toliko! Saj ste mož, ki ima nekaj pod palcem," je vpil Klemen že nekoliko vinjen.

"Prav nič ne primaknem, pa vidva odjenjajta."

"Oče, ravno tako, kakor danes, mešetarila sta pred tednom z mesarjem v hlevu, ko ste mu prodajali kravo pisanko," je viknila Franica z neizmerno zaničljivim in bolestnim glasom ter hitri vstala in zbežala iz sobe.

Vsa družba je umolknila in pogledovala so drug drugega. Bili so neprijetno iznenadeni.

Kmalu pa se je oglasila mati, ki je sedaj molčala: "Franica je že ves dan precej čemerna, pa zato, ker mislim, da ni prav zdrava. Jutri bo že boljše volje. Nič si ne storita iz tega!"

"No, da bo že enkrat konec, in pa da ne bosta mislila, da nimam, odštel bom Franici tritisoč in petsto kron in bale, kolikor se le more spraviti na dva velika voza. Sicer pa to še ni moja zadnja beseda. Ako mi bosta pozneje po volji gospodarila, primaknem tudi še pozneje lahko."

Klemen je pomežiknil Janezu, potem pa je dejal dostojanstveno: "No, dobro, to je že tudi res lep denar. Bale se pa tudi precej spravi na dva voza, ako se na ši roko zaklada. No, pa udarimo!"

Segli so si v roke. Bilo je sklenjeno....

"Čakajte, grem po Franico. — Kaj bi uganjala neumnosti in kuhala trmo," je dejal nato oče in odšel za hčerjo.

Franica pa je slonela v čumnati ter zrla solznih oči predse. — Zdrznila se je, ko je stopil oče prednjo.

"Glej jo trmo, kdo te je tako učil?" je jezno zakričal ter jo surovo stresel za ramo. "Ti si u paš uiti iz sobe. To je sramota! Mar misliš, da so ljudje in to se reče bogati ljudje, osli, ali kaj? Zadnjič ti rečem: Pojdi notri in udaj se! To hočem jaz, to hoče tvoja mati. Ako ne, gorje tebi! Izdenim te, čuješ, in vržem te kot psa na cesto! "To rekši po je prijel ter rinil pred seboj.

"Oče, pustite me vendar, saj grem", je prosila hči ter šla z očetom v hišo.

"Ker je očetu in materi tako prav, naj bo tudi meni. Naredite, kedar in kakor hočete! Jaz sem pripravljena!" je rekla vsa zlomljena.

"Da, da, tako je prav!" je kričal Klemen. "Saj sem vedel, da je Franica dobro dekle in rada uboga svoje starše, ko ve, da ji le dobro hočejo. No paj zdaj enkrat trčimo na zdravlje mladega para!"

Kozarci so zažvenketali. —

Ko so se vse potrebno dogovorili zaradi svatovščine, sta snubača odšla.

Še tisti večer je počilo po vasi: Koširjeva Franica se je udala. Ta novica jim je dala povod govorjenju za ves teden.

Dekleta so se čudila ter si šepetala:

"Lejte si, lejte, tako trdovratno je trdila ta ošabnica, da ostane sama. "Tolikim je že odrekla."

"Eh taka je kakor vsaka druga, pravi je prišel in vzela ga bo."

"Jej, jej, kdo bi si mislil."

Tri tedne pozneje je zadostila Franica usodi kmetskega dekleta: poročila se je s Janezom. Po poroki je bila na ženinovem domu svatovščina ves dan in še pozno v noč. Godci so igrali skoraj nepretrgoma, svatje so se v parih vrteli in poskakovali, da jim je lil pot s čela.

Proti večeru poročnega dne pripeljal se je tudi oče Košir s svojo ženo. Svatje so ju veselo sprejeli in starešina ju je posadil nasproti ženinu in nevesti. Kmalu sta bila z drugimi vred dobre volje.

Kar naenkrat pa dregne Koširka moža pod rebra:

"Ti stari, poglej, vse je veselo z ženinom vred, le Franica je tako bleda in otožna, pa tako obupana se mi zdi, oh meni se smili."

"Beži, beži," je odvrnil mož ter se obrisal z višnjevo ruto okrog ust. To so le njene muhe, ki pa kmalu minejo. Franica ima pa le zalega moža, ima lepo domovanje in — eh, kaj bi ongavil. — Franica je za vse življenje "preskrbljena."

ADVERTISEMENTS.

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

VANDYCK .... 17 junija; 29 julija
ORBITA .... 21 junija; 5 avg.; 9 sept.
ORDUNA ....8 julija; 12 avg.; 16 sept.
VAUBAN .... 15 julija
OROPESA 22 julija; 26 avgusta; 30 sept.

Naravnost v Cherbourg, Southhampton, Hamburg.

Zaprte kabine. Nobenih posebnih pristojbin.

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY

SANDERSON & SON INC. AGENTS
26 Broadway New York
117 W. Washington St., Chicago
— ali katerikoli parobrodni agent. —

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

ROTTERDAM	17 junija	— Boulogne	PRES. MONROE	12 julija	— Cherbourg
MAJESTIC	17 junija	— Cherbourg	NOORDAM	15 julija	— Boulogne
LAPLAND	17 jun.	— Cherbourg	LA SAVOIE	15 julija	— Havre
HUDSON	17 jun.	— Bremen	G. WASHGTON	15 julija	— Cherbourg
CARONIA	17 jun.	— Cherbourg	MAURETANIA	18 julija	— Cherbourg
VANDYCK	17 junija	— Hamburg	ARGENTINA	15 julija	— Trst
CARONIA	17 jun.	— Hamburg	KROONLAND	15 julija	— Cherbourg
BERENGARIA	20 junija	— Cherbourg	HANOVER	19 julija	— Bremen
P. VAN BUREN	20 junija	— Cherbourg	PRES. ADAMS	19 julija	— Cherbourg
MONGOLIA	21 jun.	— Hamburg	CHICAGO	20 julija	— Havre
YORCK	21 junija	— Bremen	SUSQUEHANNA	20 julija	— Bremen
OLYMPIC	24 jun.	— Cherbourg	LAPLAND	22 julija	— Cherbourg
LAFAYETTE	24 jun.	— Havre	ANDANIA	22 julija	— Cherbourg
ORBITA	24 jun.	— Cherbourg	ROTTERDAM	22 julija	— Boulogne
AMERICA	24 jun.	— Bremen	HOMERIC	22 julija	— Cherbourg
RYNDAM	24 jun.	— Boulogne	LAFAYETTE	22 julija	— Havre
FRANCE	28 jun.	— Havre	OROPESA	22 julija	— Hamburg
MAURETANIA	27 jun.	— Cherbourg	HUDSON	22 julija	— Bremen
RESOLUTE	27 junija	— Hamburg	RESOLUTE	25 julija	— Hamburg
MINNEKAHDA	28 jun.	— Hamburg	MONGOLIA	26 julija	— Hamburg
PRES. POLK	28 junija	— Cherbourg	FRANCE	26 julija	— Havre
LA TOURAINE	29 jun.	— Havre	P. VAN BUREN	26 julija	— Cherbourg
HOMERIC	1 julija	— Cherbourg	CARONIA	29 julija	— Cherbourg
SAXONIA	1 julija	— Hamburg	MAJESTIC	29 julija	— Cherbourg
PR. MATOIKA	1 julija	— Bremen	RYNDAM	29 julija	— Boulogne
ANTONIA	1 julija	— Bremen	VANDYCK	29 julija	— Hamburg
FINLAND	1 julija	— Cherbourg	AMERICA	29 julija	— Cherbourg
PRES. ARTHUR	1 julija	— Bremen	AQUITANIA	1 avg.	— Cherbourg
LA LORRAINE	1 julija	— Havre	PARIS	2 avg.	— Havre
FINLAND	1 julija	— Cherbourg	YORCK	2 avg.	— Bremen
AQUITANIA	4 julija	— Cherbourg	MINNEKAHDA	2 avgusta	—Hamburg
TUSCANIA	5 julija	— Genoa	PRES. POLK	2 avgusta	—Cherbourg
MANCHURIA	5 julija	— Hamburg	SAXONIA	3 avg.	— Hamburg
PARIS	5 julija	— Havre	FINLAND	5 avgusta	—Cherbourg
SEYDLITZ	5 julija	— Bremen	CRETIC	8 avg.	— Genoa
MANCHURIA	5 julija	— Hamburg	BERENGARIA	8 avgusta	—Cherbourg
P. GARFIELD	5 julija	— Cherbourg	RELIANCE	8 avgusta	—Cherbourg
CONTE ROSSO	6 julija	— Genoa	P. GARFIELD	9 avgusta	—Cherbourg
ROCHAMBEAU	6 julija	— Havre	MANCHURIA	9 avgusta	—Hamburg
MAJESTIC	8 julija	— Cherbourg	BELVEDERE	10 avg.	— Trst
ORDUNA	8 julija	— Cherbourg	LA SAVOIE	12 avg.	— Havre
PRES. TAFT	8 julija	— Cherbourg	ZEELAND	12 avgusta	—Cherbourg
N. AMSTERDAM	8 julija	— Genoa	PRES. TAFT	12 avgusta	—Cherbourg
PRES. WILSON	8 julija	— Boulogne	SEYDLITZ	16 avg.	— Bremen
ZEELAND	8 julija	— Trst	LAFAYETTE	19 avg.	— Havre
OROPESA	8 julija	— Cherbourg	KROONLAND	19 avgusta	—Cherbourg
ST. PAUL	10 jun.	— Hamburg	PARIS	23 avg.	— Havre
RELIANCE	11 julija	— Hamburg	PRES. WILSON	26 avg.	— Trst
BERENGARIA	11 julija	— Cherbourg	LAPLAND	26 avgusta	—Cherbourg
VAUBAN	12 julija	— Hamburg	ARABIC	29 avg.	— Genoa
OLYMPIC	12 julija	— Hamburg	HANOVER	30 avg.	— Bremen

ADVERTISEMENTS.

TESNA ZVEZA Z
JUGOSLAVIJO

RED STAR LINE
Iz New Yorka do Cherbourga in Antwerpen
Lapland — 17 junija; 22 julija; 26 avg.
Gothland 24 juni. Naravnost v Antverp
Finland — 1 julija; 5 avg.; 9 sept.
Zeeland — 8 julija; 12 avg.; 16 sept.
Kroonland—15 julija; 19 avg.; 23 sept.

AMERICAN LINE
Iz New Yorka do Cherbourga in Hamburga
Mongolia — 21. jun.; 26. jul.; 30. avg
Minnekahda — 28 junija; 2 avgusta; 6 septembra. (samo 3. razred.)
Manchuria — 5 julija; 9 avg.; 13 sept.
St. Paul — 12 julija; 16 avg.; 20 sept.

WHITE STAR
Iz New Yorka do Cherbourga in Southhamptona
Majestic (56,000 ton) 17 junija; 8 juli.; 29 julija. Največji parnik sveta.
Olympic —24 junija; 15 julija; 12 avg.
Homeric — 1 julija; 22 julija; 19 avg.
Privedite jih iz Evrope na naših udobnih parnikih.
Dobra hrana, Zaprti prostori. Udobna stanovanja. Uljudni služabniki, ki govore vaš jezik. Vprašajte nas glede udobnih vnaprej plačanih voženj. Vprašajte pri:
PASSENGER DEPARTMENT
No: 1 Broadway, New York
ali pri lokalnih agentih

CUNARD-ANCHOR

Najhitrejši moderni parniki na svetu. Izborna postrežba potnikom. V vašem mestu ali bližini je lokalni agent.
BREZPLAČNO VINO
V Jugoslavijo, Bolgarsko, Rumunsko in Madžarsko,
Preko Dubrovnik in Reko
CAMERONIA - - 5. julija
Parobrodni listki $105. Davek $5. Železnica do Ljubljane $.90
Preko Cherbourga vsak TOREK
MAURETANIA AQUITANIA BERENGARIA
Parobrodni listki $100. Davek $5. Železnica do Ljubljane $10.81

Hitra potniška služba iz New Yorka
v TRST (preko Napolja)
z American Mail
parnikom PHILADELPHIA
(Dva vijaka — 15,000 ton)
odpluje 1. JULIJA
Parnik PHILADELPHIA je eden najhitrejših, največjih in najbolj razkošno opremljenih parnikov, ki vozijo med New Yorkom in pristanišči Sredozemskega morja.
Prvi, drugi in tretji razred.
Izvrstne kabine tretjega razreda za 2 in 4 osebe. Dosti vina pri obedu.
Za cene in preskrbitev prostora vprašajte pri lokalnih agentih ali
JOHN J. DWYER
Generalni potniški agent
150 BROADWAY NEW YORK

SANTAL MIDY
THE POPULAR REMEDY — REFUSE ALL SUBSTITUTES
KATAR MEHURJA

BODITE ZDRAVI
Vedno uporabljajte
SANYKIT
(Sanitary Kit)
PREPRECEVALEC
Sestavina moderne preiskave. Popolno prepreči. Vsi lekarnarji ali $1 P. O. Box 199, New York

PRODA SE POSESTVO
36 johov v vasi Velika Ilava gora št. 2, okraj Ljubljana. Lepe njive, 7 gozdov z vsakovrstnim lesom in 2 sadna vrta. Na posestvu je hiša zidana na dva konca, dalje so tri kleti, en kozolc topler, en skedenj s svisli, dva kašči ter dve štali. Jako pripravno za gostilno ali kako prodajalno, ker ni nobene v isti vasi. Za pojasnila in ceno pišite lastniku: Joseph Mehle, 222 West Maple St., Chisholm, Minn.
(2x 14&22—6)

Iščem svojega brata JOHNA SCHAUER, ki se je nahajal pred dvema letoma v Flint, Mich. Njegovi starši bi radi izvedeli za njega, ravno tako tudi njegova sestra Mary Piantas, c/o Lustig, 125 Prospect Park West, Brooklyn, New York.
(10-14—6)

SLOVENSKA BANKA
Zakrajšek & Češarek
70 — 9th AVE., NEW YORK, N.Y
(med 15. in 16. cesto)
pošilja denar v Jugoslavijo, Italijo itd; — prodaja vozne listke za vse važnejše črte; — izvršuje notarske posle, kleovzveze s starim krajem. — Cene vedno med najnižjimi. —
Telefon Watkins 7639

ADVERTISEMENTS.

NAZNANILO IN VABILO.
Slovensko podp. društvo Bratska Zveza št. 140 S. N. P. Jednote v Brooklynu, N. Y., vljudno naznanja cenjenim društvom in posameznim rojakom in rojakinjam v Greater New Yorku, da priredi svoj letni PIKNIK v nedeljo dne 18. junija 1922 v Emerald parku, vogal Myrtle in Martin Avenue, Glendale, L. I. Pričetek ob dveh popoldne. Izžreban bo $10 cekin in keglanje za dobitke. Zato vljudno vabimo cenjena društva iz Greater New Yorka ter posamezne rojake in rojakinje, da nas ta dan v obilnem številu posetiti blagovolijo. Igrala bo izvrstna godba. Zabave bo dovolj za vsakega. Na svidenje! Odbor.
(14-15—6)

Koristno in potrebno za vsakega!
Dobili smo knjigo:
'NASVETI ZA HIŠO IN DOM'
Katera vsebuje sledeče koristne nasvete in navodila:
Živinoreja
Živinozdravnik
Mlekarstvo
Perutninar
Trtoreja
Domača zdravila
Kako se napravi različne domače pijače
Vseznalec
ter še mnogo drugih nasvetov in navodil, katera so vsakemu potrebna.
Knjiga ima 400 strani.
Stane 80 centov.
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt St., New York

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

VAŽNO ZA GOSPODINJE
Izšla je nova kuharska knjiga
VARČNA KUHARICA
Strokovnjakinja, ki je sestavila to knjigo, je polagala važnost nato, kako pripraviti bolj ukusna jedila z manjšimi stroški in s skromnimi sredstvi.
Knjiga je trdo vezana, stane $1.
Slovenic Publishing Co.
New York